Է. ՏԱՐԻ 1794 — ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 27 ՔԱՂԱՑ 4382 – Հ. Տ. 4 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1890 – Ն. Տ. 16 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1890 – ՀԻՃՐ. 24 ՃԻՄԱԶԻԼ ԷՎՎԷԼ 1307 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

[illegible] ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ [illegible] ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

درعلیه ده غلطه ده نورادونكيان خانده آره وك
غزته سی اداره سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան [illegible]	160
» » Վեցամսեայ	80
» » Եռամսեայ	40
Գաւառաց » Տարեկան	200
» » Վեցամսեայ	100
Օտար երկիրներ տարեկան ֆրանք	56
» վեցամսեայ	28

[illegible]

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 4 ՅՈՒՆՈՒԱՐ, 1890

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՕՐՈՒԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐՆ

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Եւրոպեան մամուլը կը շարունակէ զբաղիլ ռուս կառավարութեան ծանուցագրով, որով բողոքեց պուլկարական երեսուն միլիոն ֆրանքի փոխառութեան դէմ, առարկելով թէ պուլկար կառավարութիւնը Պերլինի Դաշնագրին հակառակ ընթացքի մէջ գտնուած է, փոխառութեան գրաւ տալով հիւսիսային Պուլկարիոյ երկաթուղիներն, որոց մէկ փոքր մասը կը կազմէ Եամպոլի-Պուրկազի գիծն յԱրեւելեան Ռումելի։ Պերլինի Դաշնագրոյն ակնարկեալ տրամադրութիւնը սա է. «Արեւելեան Ռումելիի երկաթուղեաց նկատմամբ Բ. Դրան իրաւունքներն և պարտաւորութիւններն իրենց ամբողջութեամբ կը պահպանուին»։

Խնդիրը ծանրակշիռ բան մը չէ. բայց երեք տարիէ հետէ Ռուսիա չեզոք դիրք մը կը բռնէր պուլկարական գործոց նկատմամբ, և այժմ միջամտութիւն մ'ընելն ուշադրութիւն կը գրաւէ այն պատճառաւ որ հետաքրքրութիւն կը շարժէ Փեթերսպուրկի կառավարութեան ապագայ դիտմանց վրայ։ «Արդեօք Պուլկարիոյ ընթացքն անո՞ր համար պատրուակ կը բռնէ որպէս զի ինքն ևս ուրիշ հարուած մը տայ նոյն դաշնագրոյ», կը հարցնեն լրագիրք ոմանք։

Պաթումի մասին Պերլինի Դաշնագիրը բացայայտ բանաձեւած է. Ազատ նաւահանգիստ պիտի լինէր։ Նախ անմաքս կամ ազատ նաւահանգիստը ջնջուեցաւ կայսերական հրամանաւ, յետոյ զինուորական նաւահանգիստ հաստատուեցաւ, և նորագոյն լուրը կ'ըսէր անցեալ օր թէ ի մօտոյ բովանդակ Պաթումի նաւահանգիստը Սեւ Ծովու նաւատորմին ու զինուորական պետոյից պիտի յատկանայ, և առեւտրական նաւահանգիստն ի Փոթի պիտի փոխադրուի։

Ռուսական առարկութեան Պուլկարք կը պատասխանեն թէ երբ Կայս. Կառավարութիւնը Պուլկարիոյ Իշխանն անուանեց Արեւ. Ռումելիի ընդհանուր կառավարիչ լիակատար վարչական իշխանութեամբ, Արեւ. Ռումելիի երկաթուղիք ևս նոյն ընդհանուր կառավարչին տրամադրութեան ներքեւ թողուեցան։ Որովհետեւ Պերլինի Դաշնագրոյն յիշեալ տրամադրութիւնն ո՛չ թէ համայն Եւրոպիոյ այլ միայն Կայս. Կառավարութեան իրաւունքներն ապահովել կը միտի, Վիեննայի Լէնտէրպանք դրամատան հետ կնքուած 30 միլիոն ֆրանքի փոխառութեան դէմ բողոք մը ընել հարկաւոր է՝ Կայս. Կառավարութեան կողմէ տեղի պէտք է ունենայ և ո՛չ թէ Փեթերսպուրկի կառավարութեան կողմէ։ Եամպոլի-Պուրկազի երկաթուղւոյն շահերը Մալիէի ընտանիք չեն մտներ, և կը հասկցուի թէ Կայս. Կառավարութիւնը շատ չի հետաքրքրիր սեղանաւորական այնպիսի գործողութեանց յորս այդ շահեր դեր մ'ունին։

Այս խնդրոյ մէջ Անգլիոյ, Աւստրիոյ և Իտալիոյ կառավարութիւնք նպաստաւոր չեն երեւիր Ռուսիոյ բողոքին։ Միւս կողմէ, Ֆրանսայի արտաքին գործոց նախարար Պ. Սփիւլլեր ռուսական բողոքագրին նպաստաւոր պատասխան տուեր է։ Ֆրանսա Ռուսիոյ հետ իր բարեկամութիւնը մշակելու համար պատեհութիւն չի փախցներ, և պուլկարական փոխառութիւնն ևս առիթ մ'է աշխարհի առջեւ հռչակելու թէ Ֆրանսա հոգւով ու մարմնով ռուսասէր է, այժմ Գերման կառավարութիւնն ո՛չ թէ ռուսասէր զգացմամբ այլ քաղաքական հաշուով կը ծուի թէ դժ պիտի տայ Ռուսիոյ բողոքին. որովհետեւ Պիզմարք Իշխան չուզեր Ֆրանսայի դիրքը մեկել զՌուսիա, կամ պատրուակ տալ Ռուսիոյ՝ գանգատելու թէ Պերլինի կառավարութիւնն իր մայրաքաղաքին մէջ կնքուած դաշնագրոյն պահպանման անհոգ գտնուեցաւ։

Անգլիական լրագիրք կ'ըսեն թէ այս բողոքագիրը Տէրութեանց զբաղելով Ռուսիոյ նպատակն է պուլկարական փոխառութեան յաջողութիւնը վտանգել. բայց այս հաշիւ ի դերեւ ելնելու դատապարտուած է. որովհետեւ Վիեննայի Լէնտէրպանքը, թէ՛ իր ուղղակի ծանօթութեամբ և թէ աւստրիական տիրող ակումբներէն ստացած քաջալերութեամբ, ապահով է թէ Պուլկարք իրենց պարտքը ճանչնալու և վճարումները ժամանակին կատարելու կարող են։

Ռուս լրագիրք կ'ըսեն թէ Պուլկարիոյ մէջ ռուսասէր կառավարութիւն մը հաստատուելու պէս, իր առաջին գործ պիտի լինի ջնջել Լէնտէրպանքի հետ կնքեալ պայմանագրութիւնն իբրեւ ապօրէն և անվաւեր, և ուրանալ Պուլկարիոյ ստանձնած պարտքը։ Բայց այս սպառնալիք իր նպատակէն կը շեղի. զի կը ցուցնէ թէ Պուլկարիոյ մէջ ռուսասէր վարչութեան մը հաստատման հետեւանքը պիտի լինի Պուլկարիոյ նիւթական նորածին վարկին փճացումն։ Երբ Վիեննայի դրամատան հետ կնքեալ փոխառութեան պայմանագրութիւնը խզուի, այնուհետեւ ո՛չ մէկ դրամատուն դրամ պիտի փոխառէ Պուլկարիոյ, վախնալով զի մի՛ գուցէ ուրիշ վարչութիւն մ'ալ ուրանայ իր նախորդին կնքած պարտքերը, և այս անվստահութիւնը Պուլկարիա ծանրապէս պիտի տուժէ։ Նոյն ռուս լրագրաց սպառնալիքն հիմնաւոր է, պատճառ մ'է որ Պուլկարք ամեն ժամանակէ աւելի դէմ դնեն ռուսասէր վարչութեան մը հաստատման։

Սոֆիայի լրագիրք կ'ըսեն որ եթէ Ռուսիա հոգածու է Պուլկարիոյ տնտեսական ապահովութեան, և ա՛յս պատճառաւ չուզեր որ պուլկարական երկաթուղիք գրաւ առուին օտար ընկերութեան մը, կնքեալ փոխառութիւնն ապաքէն երկրին տնտեսական բարգաւաճման պիտի գործածուի, և Պուլկարիա ո՛չ միայն իր ստանձնած պարտաւորութիւնները կատարելու կարող պիտի լինի, այլ նոր և յաճախ երկաթուղիներ պիտի շինէ։ Բայց կը կասկածին թէ Ռուսիոյ փափաքն Պուլկարիոյ տնտեսական բարեկեցութիւնը կամ նիւթական վարկը չէ բնաւ։

* *

Պուլկար կառավարութիւնն որոշեց շատ մը նոր շոգեկառքեր և կառամատներ ընել իր երկաթուղեաց համար, և պէտք եղած հրամանները տուաւ Աւստրիոյ գործարանաց։ Փոխադրութեան միջոցներն աւելցնելով, պուլկար կառավարութիւնը զանոնք աւելի պիտի աճեցնէ, և պուլկար զինուորն աւելի դիւրաշարժելի պիտի ընծայէ։

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Անցեալ շաբթուն վերջերը Վիեննայի Սակարանը պահ մը յուզուեցաւ, ի լուր ինչ ինչ խօսքերու զորս Ֆրանց Եօզէֆ կայսր արտասանած է պալատական հացկերոյթի մը մէջ, ըսելով թէ «Եւրոպիոյ քաղաքական վիճակէն աւելի առեւտրական վիճակն հոգ կը պատճառէ ինձ»։ Ասոր կը մեկնաբանուի թէ Աւստրիա ի մօտոյ պիտի փոփոխէ իր պաշտպանողական քաղաքականութիւն մաքսերու մասին։ Ֆրանքֆորթի առեւտրական դաշնագիրն ընդ մէջ Ֆրանսայի և Գերմանիոյ կ'աւարտի 1892ին, և սորա հետեւանքը պիտի լինի մաքսային պատերազմ ֆրանսական և գերմանական կառավարութեանց միջեւ, որք իրարու դէմ մաքսերն ըստ կարելւոյն պիտի բարձրացնեն։ Այս պատահականութեան դէմ Աւստրիոյ կառավարութիւնը կը խորհի Գերմանիոյ հետ դաշնակցութեամբ մասնակի ազատ-վաճառականութեան դրութիւն մը հաստատել, այսինքն՝ Գերմանիոյ հետ վաճառաց տուրքերը դիւրացնել մաքսերու թեթեւացմամբ, աւստրիական ապրանաց արտահանման համար դիւրութիւն ձեռք բերելու նպատակաւ։

Երրեակ Դաշնակցութիւնը Պիզմարք Իշխանի ձեռաց մէջ ո՛չ միայն քաղաքական այլ և տնտեսական զէնք մ'է. Գերմանիա ո՛չ միայն քաղաքական այլ տնտեսական շահերը կ'ապահովէ։ Երրեակ Դաշնակցութիւնը պատճառ եղաւ Իտալիոյ և Ֆրանսայի մաքսային պատերազմին, յորմէ Գերմանիա կ'օգտի, և երբ Ֆրանքֆորթի դաշնագրոյն պայմանաժամն աւարտի, կ'երեւի թէ Գերմանիա Աւստրիոյ կողմէ ևս նիւթապէս շահաւոր պիտի գտնէ Երրեակ Դաշնակցութիւնն և սորա նորոգման խնդիրը պիտի դիւրանայ։

ՌՈՒՍԻՈՅ ՍԻՆՈԴԻՆ ՊՐՈԿՈՒՐՈՐԸ

Փեթերսպուրկէ կը ծանուցուի անգղ. լրագրաց թէ պետական խորհրդական և Ռուսիոյ Սինոդին Պրոկուրորին օգնական Պ. Սապլէր կը յաջորդէ համբաժանութ Պ. Փօպիէտոնոսցեւի, որպէս Պրոկուրոր։ Կը յիշուի թէ Պ. Փօպիէտոնոսցեւ անցեալները կայսերական աչհաճութիւն հրաւիրած էր իր վրայ, Փեթերսպուրկի լուտերական գլխաւոր հովիւ Գեր. Տալթոնի կողմէ յիշատակագրոյ մը հրատարակմամբ, որով սա մատնանիշ կ'ընէր Պ. Փօպիէտոնոսցեւի հնարքները՝ պալթիկեան գաւառաց մէջէն Լուտերականութիւնը բնաջինջ բառնալու համար։ Խնդիր էր թէ Աղեքսանդր Գ. երբեք պիտի բաժնուէ՞ր Պ. Փօպիէտոնոսցեւէ, որ երբեմն իր դաստիարակն եղած է, բայց Պ. Սապլէրի ծանուցեալ անուանումն անգղ. լրագիրք ապացոյց կը համարին թէ Ցարն իր Տէրութեան մէջ կրօնային ներողամտութիւն ի գործ դնել որոշած է։

«Նախ կեր և ապա գոհացիր» առածը շատ կը պատշաճի այս անգղ. լրագրաց, որք կ'աճապարեն դեռ ևս չստուգուած իրողութենէ մը ծանրակշիռ եզրակացութիւններ հանել, ո՛րչափ ևս բերկրառիթ լինին անոնք։

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ

Փեթերսպուրկի հելլենական նոր դեսպան Պ. Ֆլեմ Ռանկաբէ, որ այս օրերս իր պաշտօնավայրն ուղեւորեցաւ, իր կառավարութենէն հրահանգ ընդուներ է կրետական խնդրոյն վրայ բանակցելու։

Բայց անհիմն է այն լուր թէ Պ. Թրիքուփիս նոր ծանուցագիր մը պատրաստեր է. Հելլէն կառավարութիւնն առ այժմ զգուշաւոր դիրք մը կը բռնէ։

ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ՍԼԱՒՔ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ

Պելկրատի Միխայել Մետրապոլիտ ստացաւ Ռուսիոյ մէջ հանգանակեալ 13,000 ֆր.ի գումար մը, ի Սերպիա գաղթած Չեռնակորայեցւոց սահմանադրական պիտոյից համար։ Այս գաղթականք շատ կը նեղուին։ Այժմ ութ հազար հոգւոյ կը հասնի անոնց թիւն, և չունին ո՛չ ուտելիք ունին, ո՛չ հագուստ, ո՛չ ալ պատշաճ բնակարան։ Օրն ութ տասն հոգի կը մեռնի անոնցմէ։

ՀԱՄԱՃԱՐԱԿՆԵՐՈՒՆ ԱՌԹԻՒ

Ինֆլուենցան Գաֆքէսի մէջ ևս ծագեր է, երբեւ մեղմ ձեւով, և այս առթիւ կը յիշուի թէ նոյն հիւանդութիւնն [illegible] տարի յառաջ ևս կը ճարակէր յԵգիպտոս։

—Վիեննայէ կը ծանուցուի թէ Ինֆլուենցան սակաւ ինչ նուազած է, բայց ընդհանրական պաղ կամ ջրախտ թոքատապի դէպքեր բազմացած են երկիրլայն կերպիւ։ Բժիշկները զայն կը վերագրեն Ինֆլուենցայէ վարակեալներու անխոհեմութեան, որք ըստ արժանւոյն չդարմանուած դուրս կ'ելնեն, և անմիջապէս պաղ կ'առնուն։ Վիեննայի բժիշկներն ևս կարեւոր կը համարին մարմնոյ վրայէն բրդեղէն հագնիլ, իբրեւ լաւագոյն զգուշութիւն ցուրտին դէմ։

ԴԷՊՔԵՐՆ Ի ՊԵԼԺԻՔԱ

Լէքէնի արքայական պալատն, որոյ հրկիզման սրտայոյզ պարագաները ծանօթ են ընթերցողաց, ամբողջովին պիտի վերաշինուի հին յատակագծեւոյն վրայ։

—Ց'Անվերս ադամանդագործ արհեստաւորաց տագնապն, որոյ վրայ անցեալները ծանօթութիւն տուինք «Ադամանդ և Փղոսկր» խորագրին ներքեւ, օր ըստ օրէ կը սաստկանայ։ Կարգ մը ադամանդագործք որոշեցին երթալ Փարիզ հաստատուիլ։ Ամսթերտամի ադամանդագործք, որք տիրող անգործութենէն աւելի ևս կը տառապին քան իրենց Անվերսի արհեստակիցները, կը միտին Լոնտոն գաղթել և հոն բանեցնել իրենց արհեստ, անգլիացի հանքատերաց եւ դրամատերաց աջակցութեամբ, որք պատրաստ են եղեր հարկաւոր դրամագլուխը փոխ տալ իրենց։

—Հեռագիրը ծանոյց Պրուքէլի մէջ Սակարանի Թատրոնին ամբողջովին հրկիզումը։ Նոյն միջոցին Ռօպէնսոն անուն առասպելախառն հոյակապ թատերախաղ մը կը ներկայացուէր, որոյ զարդարանքն ու հանդերձանքն յոյժ շքեղ և սուղ բաներ էին, և հետեւապէս թատրոնին տնօրէնութիւնն անկիզելի ըրած էր զանոնք, ըստ նորագոյն մեթոտի։ Բայց և այնպէս ամենքն ալ հրոյ ճարակ եղան և մոխիր դարձան։

ՊՈՒԼԿԱՐԱԿԱՆ ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆ

Պուլկարական 6 % երեսուն միլիոն ֆր.ի փոխառութիւնն այս երեքշաբթի ի հրապարակ հանուեցաւ ի Վիեննա, Փեշթա և Թրիեսթէ։ Ի հրապարակ հանման գինն էր 92 ½ առ 100, մինչ Լէնտէրպանքն ինք 85 առ 100 ի գնած էր պուլկար կառավարութենէն, որով իւրաքանչիւր 100 ֆրանքնոց արժեթուղթի վրայ եօթնուկէս ֆրանքի շահ մ'ըրած է անմիջապէս։ Փոխառութեան գումարն ոսկեգրամ պիտի վճարուի պուլկար կառավարութեան, որ յանձն առած է երեսուն երեք տարւոյ մէջ 100 ին 100 հատուցանել ամբողջովին, վեցամսեայ վիճակահանութիւններով, [illegible] թիւերը վճարելով։ Տոկոսները պիտի վճարուին ի Վիեննա, Պերլին, Լոնտոն, Փարիզ և ուրիշ տեղեր, ինչպէս պիտի նշանակուի ի յայտարարութեան։

ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆ

Վիեննայէ յունուար 10 թուով կը հեռագրեն առ Թայմզ.— «Շահն իր բարձրագոյն պատուանշանը տուաւ իր նախարարապետին Էմին-իւս-Սուլթանին, և կ'ըսուի թէ այսու բարեկամութեան ցոյց մ'ըրած է Անգլիոյ, քանի որ Էմին-իւս-Սուլթանն Բրիտանական կառավարութեան հետ սերտ համաձայնութեան յատագով կը նկատուի»։

Թայմզի կողմէ ի Պարսկաստան զըրկուած յատուկ թղթակիցը, Թէհրանէ գրած վերջին նամակին մէջ (Թայմզ 31 դեկտ.), նկարագրելով պարսկական արքունիքն ու նախարարութիւնը, կ'ըսէ թէ նախարարապետն, Էմին-իւս-Սուլթանն, որոյ անձնական անունն է Միրզա Ալի Աշքէար Խան, 32 տարեկան ուսեալ, խելացի, ձեռներէց երիտասարդ մ'է, որ իր ճարպիկութեամբ խոնարհագոյն դիրքէն բարձրացած է այն ամենաբարձր դիրքն ուր կարենայ հասնիլ պարսիկ հպատակ մը։ Թղթակիցը կը յարէ թէ այս բախտաւոր երիտասարդին պապն Հայ մ'էր, որ գերի բերուած էր ի Պարսկաստան, և հայրն ալ ստորադաս պաշտօնեայ մ'էր, որ Շահին կը հետեւէր իր որսորդութեանց ու ճամբորդութեանց մէջ։

Այս Միրզա Ալի Աշքէար Խանն է որ Լոնտոնի դեսպան Մելքոն Խանի հետ հակառակութիւն մ'ունեցաւ, որոյ հետեւանօք այս վերջինն հրաժարման հարկադրեցաւ։ Շահն, իր ամենաբարձր պատուանշանը շնորհելով իր նախարարապետին, իր վստահութեան մէկ նոր ապացոյցը կուտայ, և անուղղակի կը պախարակէ Լոնտոնի նախորդ դեսպանին հակառակութիւնը։

ՏՔԹ. ՏԷՕԼԼԻՆԿԷՐ

Երեւելի աստուածաբան Տքթ. Տէօլլինկէր, որոյ Ինֆլուենցայէ ծանրապէս վարակումը ծանուցինք անցեալ օր, իր 91 ամաց բեռին ներքեւ ընկճեցաւ և մեռաւ։ 1799 ին ի Պամպերկ ծնած, 1822 ին կաթոլիկ քահանայ ձեռնադրուած էր։ 1828 ին գիրք մը հրատարակեց որով իր համբաւոյն հիմերը դրաւ, եկեղեցական պատմութեան դասագիրք մը։ 1845 էն ի վեր, Տքթ. Տէօլլինկէր Միւնիխի Համալսարանին ներկայացուցիչն էր Պաւիերայի Երեսփ. Ժողովին մէջ։ 1851 ին երեսփոխան ընտրեցաւ Ֆրանքֆորթի գերմանական խորհրդարանին։ Քրիստոնէութեան վրայ, Մահմետականութեան վրայ և Բողոքականութեան վրայ կարեւոր գիրքեր գրած է։ 1870 ին Վատիկանի հռչակաւոր ժողովոյն մէջ, Տքթ. Տէօլլինկէր իր բոլոր հեղինակութեամբ և ազդեցութեամբ պապական անսխալութեան վարդապետութեան դէմ խօսեցաւ, եւ 1871 ին բանադրեցաւ։ 1872 ին Վիլհէլմ Ա. Կայսր Կարմիր Արծուի Բ. կարգի պատուանշանը տուաւ նմա։ 1876 ին պետ եղաւ նոր Պապականութեան մերժող գերմանացի հին կաթոլիկաց, առանց ևս չնչելու իր հակառակութիւնն Հռոմէական եկեղեցւոյ դէմ։ Աստուածաբանութեան և եկեղեցական պատմութեան մէջ մեծ անուն կը թողու Տքթ. Տէօլլինկէր, և իր գրչովն հզօր զէնք են անսխալութեան և ուրիշ պապական վարդապետութեանց դէմ մաքառողներու ձեռաց մէջ։ Ջերմ բարեկամութիւն և երկարատեւ թղթակցութիւն ունէր Պ. Կլատսթօնի հետ, որ գրէ-

—)(49)—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԺԻՒԼ ՄԱՌԻ

ԿՈՐՈՒՍԵԱԼ ԴՐԱԽՏ

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

ԺԵՌԹՐՈՒՏ

—Գիտե՞ս թէ ինչ ընելու պիտի հարկադրես զիս։

—Ո՛չ, պարոն Բուրաժօ։

—Կալուածներուս մէջ գտնուած մինչեւ վերջին ճագարն ու նապաստակը բնաջինջ ընելու։

—Ա՛հ, այդ բանը մի՛ ընէք. ես ի՞նչ կ'ըլլամ։

—Այս անգամ դատաւորներուն չեմ յանձներ զքեզ։

—Շնորհակալ եմ, պարոն Բուրաժօ։

—Բայց պայմանաւ մը։

—Ա՛հ, ըսաւ Միռ-ա-Մօռ ականջը քերելով։

—Ապահովապէս վեց ամսուան բանտարկութեան պիտի դատապարտուէիր, նկատելով քու նախորդ դատապարտութիւններդ։

—Այո՛։

—Արդ, խօսք պիտի տաս վեց ամիս իմ կալուածոյս մէջ մ'ալ, առանց դաղտորութիւն ընելու։

Միռ-ա-Մօռ սոսկման շարժում մը ունեցաւ։

—Վե՛ց ամիս, ըսաւ, վե՛ց ամիս։

—Այո՛։ Ընտրէ... կամ այս բանս եւ կամ բանտ։

Մարդը կը մտածէր։ Դաղտորութեան սէրն այնքան բուռն, այնքան արմատացեալ էր ի նա, որ կը վարանէր։

Բայց վերջապէս, ըսաւ.

—Կը խոստանամ, պարոն Բուրաժօ։

—Կ'երդնո՞ւս, Լէյօբո՞ն, կրնա՞մ վստահիլ։

—Խոստանալը երդնուլ է, պարոն Բուրաժօ։ Ամբողջ վեց ամիս ո՛չ մէկ դարան պիտի լարեմ, ո՛չ մէկ հրացանի հարուած պիտի պարպեմ Ձէյնի Տանը վրայ։

—Ուրեմն կը ներեմ քեզ։

—Պէրժըրոյի կողմը կ'երթամ դաղտորութեան։

—Այդ՝ Վիլլատօն կոմսին գիտնալիք բանն է։ Հիմա, կրնաս երթալ. ի տեսութիւն։

Եւ դրասենեկին առջեւ նստելով վերըստին, կրնակը Միռ-ա-Մօռի դարձուցած, Բուրաժօ այլ ևս անով չզբաղեցաւ։

Վայրկեաններ սահեցան։

Միռ-ա-Մօռ տեղէն շարժած չէր։

Ի՞նչ կ'ընէր։

Դժգոյն, աչքերը մոլար, բերանը բաց, կը դիտէր Բուրաժոյի առջեւ գտնուած դրասենեկը։ Դարակները բաց էին։

Եւ դրասենեկին մէջ, դարակներուն մէջ, ոսկի դիզուած էր, խուզոր ծրարներով պանքոտներ, խառն ի խուռն։

Բուրաժօ նորէն դարձաւ եւ նշմարեց գիւղացին զոր մեկնած կը կարծէր։

—Դեռ հո՞ս ես, ի՞նչ կ'ընես։

Միւսը, շփոթած, շնչահեղձ, չէր պատասխաներ։

—Ինչ ըսելի՞ք մը ունիս։

—Ո՛չ։

—Ուրեմն, ի՞նչ բանի կ'սպասես։

—Ներեցէք, պարոն Բուրաժօ, ըսաւ Միռ-ա-Մօռ ոտքերը դողալով, ասոնց հազարներով ու հարիւր հազարներով որոշեալ կարելի է գնել Սոլոնի բոլոր գետիններն ու անտառները։

Բուրաժօ տխուր ժպիտ մը ունեցաւ։

—Գնա՛, տղաս, դու ինձմէ աւելի երջանիկ ես, անշուշտ աւելի երջանիկ, քու Շանդըկրըլէի ջաղացքիդ մէջ։ Հարստութիւնը երջանկութիւն չի բերեր։

Միռ-ա-Մօռ դիմաց զուարճալի ծամածռութիւն մը ունեցաւ։

—Ո՛չ ալ աղքատութիւնն, ըսաւ։

Անպիտանն, ինչպէս կը տեսնուի, բաւական նրբամտութիւն ունէր։

Բարեւեց, շփոթած ձեւով մը, յարգալից սքանչացման վերջին ակնարկ մը ուղղեց առ այն զոր հազարներով — հարիւր հազարներով կը կոչէր և դուրս ելաւ։

—Նորէն օձիքդ ձեռք տուիր, ըսաւ Լա Հէօնեը, որ կը շարունակէր լաթ փըռել։

—Ո՛չ, ներեց ինձ։

—Ուրեմն ազնիւ մարդ մըն է։

Կինն ամուսինը կը դիտէր զարմացմամբ։

—Ի՞նչ ունիս. կաս կարմիր կտրած ես։

—Բան մը չունիմ։

—Երբէք այդպէս տեսած չէի զքեզ։

—Բա՛ն մը տեսայ որ, ըսաւ գիւղացին։

—Ի՞նչ բան։

—Ստա՛կ։

—Ո՛ւր։

—Հայր Բուրաժօյի քովը։

Լա Հէօյն լաթերը թողուց և մարդուն ընկերացաւ մինչեւ ճանուռն ծայրը։ Իր հետաքրքրութիւնն արթնցած էր։ Աչքերը կը փայլէին և մեքենաբար երկու ձեռքերը գոգնոցին վրայ կը սրբէր։

—Պատմէ՛ տեսածդ ինչպէս եղաւ, ըսաւ այն վայրկեանին երբ [illegible] մէջ կը մտնէին։

Այրը քիչ մը առաջ տեղի ունեցած տեսարանը նկարագրեց։

Կինը անյագաբար մտիկ կ'ընէր։

—Այդչա՛փ ստակ, ըսաւ, այդչա՛փ ըստակ։ Եւ ի՞նչ կ'ընէ զայն։ Ոչինչ։ Անօգուտ կերպով իր դարակներուն մէջ պահուած կը մնան, մինչդեռ այդ ստակը կըրնայ այնքան ծառայութիւն մատուցանել աղքատներուն։ Եւ ապահո՞վ ես որ տեսար այդ ամենն, ապահո՞վ ես։ Սովորական թուղթեր չէի՞ն։ Պանքնոտներ ու ոսկի՞ էին։

—Ո՛հ, այո՛, պանքոտներ՝ ջաղացքին մէջ չենք ունենար անոնցմէ, և սովորութիւնն ալ կորուսած ենք. բայց ոսկին, գեղեցիկ դեղին ոսկի մը, և արեւը վրայէն ցոլանալով՝ կը փայլեցնէր զայն ու հետը խաղալու երեւոյթ ունէր։

—Այդ ամենն աղուոր ըլլալու է, այնպէս չէ՞։

—Ո՛հ, այո, այդպիսի բան մենք չպիտի տեսնենք բնաւ։

Լա Հէօյն չպատասխանեց, բայց արտեւանունքը իջած էին յանկարծ աչքերուն վրայ եւ կարծես կը տեսնէր, իր երեւակայութեան մէջ, այն արդուզարդութեամբ լի տեսարանը որուն վրայ սիրտն այնքան զմայլած էր իր ամուսինն։ Շրթունքը շարժեցան։ Կը մրմնջէր, ինչքի՞ն համար, վասն զի Միռ-ա-Մօռ այլ ևս չէր լսեր։

—Եթէ ստակդ ունենանք, ո՛րքան դիւրին կ'ըլլայ։

—[illegible] այդ տեսակ բան չի անցունենք . . . ես մինչեւ այսօր երջանիկ եղայ առանց այդ ստակին, այսպէս ալ կրնամ շարունակել։

Եւ կնոջմէն բաժնուեցաւ։

—Ո՛հ, ես պիտի խորհիմ այս բանին վրայ, ըսաւ գեղջկուհին։

Եւ Միռ-ա-Մօռ սկսաւ երթալ դէպ ի անտառ, Շանդըկրըլէի ուղղութեամբ, կա՛մ քիչ մը միտքը փարատելու և ոսկւոյն պատճառած արբշռութիւնը փարատելու համար, եւ կամ անոր համար որ այլ ևս չէր մտածեր անոր վրայ, ու սկսաւ երգել։

Լա Հէօյն իր գործին վերսկսած էր եւ կը շարունակէր լաթ փռել։ Սակայն ամուսնոյն պատմածներուն վրայ կը մտածէր։

—Եթէ կարենայի՛ ես ալ տեսնել։

Այս բանս դժուար չէր իրեն համար։ Բուրաժոյի խուցը պարտիզին վրայ կը նայէր, ուստի պէտք էր նախկին գաւառօրը անցնիլ իր ցրուածոյն առջեւէն։

Բայց ոսկին, պէտք տեսնել։

Իր հուժկու բազկաց մէջ առաւ լաթերու ծրար մը, և դանդաղաբար, պարտէզէն անցնելով, պատուհանին առջեւէն անցաւ։

Բուրաժօ այլ ևս չէր աշխատեր։ Հաշիւները վերջացուցած էր։ Ոտքի վրայ կեցած, դրասենեկին առջեւ, կը դասաւորէր իր թուղթերը։ Կրնակը պարտիզին դարձուցած էր։ Զանազան Լա Հէօյն որ երկվայրկեան մը կանգ առած էր, վերջ երկարած, աչքը մէջ կայծ մը ունենալով։

Գեղջկուհին ճամբան շարունակեց։

Ժամանակ ունեցած էր շողշողում մը նշմարելու, դեղին բան մը որ իր աչքերը շլացուց, և սիրտն այնքա՛ն զօրաւոր կերպիւ բաբախել տուաւ, որ սկսաւ դեդեւիլ։

—Որչա՜փ ալ շատ կայ, ո՜րչափ ալ շատ կայ, ըսաւ։

Ամբողջ օրն անխօս մնաց։ Արդէն, Ձէյնի Տան մէջ այնքա՛ն հանդիստ էր, որ իր մտածումները չէին խանգարուեր։ Վերժինի չատախօս չէր, արդէն ըսինք։

Բուրաժօ միշտ կանուխ կ'ընէր իր նախաճաշը։

Անմիջապէս յետոյ որսի կ'երթար, առանձին։

Ժամ-ժամ, անտառապահն, անոր չէր ընկերանար բնաւ։

Երեկոյին, գիշերը վրայ հասնելէն յետոյ, տուն կը դառնար։

(Շարունակելի)

թէ նոյնչափ աստուածաբան է որչափ քաղաքագէտ և տնտեսագէտ։

ՍՊԱՆԻԱ

Խաղաղասէրք ջերմապէս կը մաղթեն որ Ալֆոնսօ ԺԳ. մանուկ թագաւորը շուտով ինքզինք գտնէ, որովհետեւ իննամեայ իշխանուհւոյն Մարիա Մերչեդեսի ի գահ բարձրանալն հաւանականութիւնն հաճոյ չերեւիր Սպանիացւոց։ Հիւսիսային նահանգաց Պասքերը մանաւանդ յայտարարեր են թէ չպիտի ճանչնին զՄարիա Մերչեդես։ Ալֆոնսօ ԺԳ.ի կեանքը կամ մահը Սպանիոյ համար մահու և կենաց խնդիր կը դառնայ։

Բարեբախտաբար, նոր լուրեր բերկրալից են, և մանուկ թագաւորն ապաքինման ճամբուն մէջ մտած կ'երեւի։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱԿԱՆ

Անգլ. Խորհրդարանը փետր. 11ին (Ն. Տ.) պիտի գումարի։ Թայմզ կ'իմանայ թէ Լորտ Սալզպըրիի կառավարութիւնն անակնկալ բան մը կը պատրաստէ։ Օրինագիծ մը պիտի մատուցանէ, որով նախնական կրթութիւնն ո՛չ միայն պարտաւորիչ այլ և ձրի պիտի հռչակէ Անգլիոյ և Կալլէսի նահանգին մէջ։ (Սկովտիա իւր կրթական յատուկ օրէնքներն ունի, որք անգլիական օրէնքներէն աւելի յառաջացեալ են ըստ ամենայնի։) Լորտ Սալզպըրի ըսած էր վերջերս թէ Արմատական Ազատականաց պահանջած այս բարենորոգումն (նախակրթութիւնը ձրի ընել) դրամի խնդիր է լոկ և ո՛չ թէ սկզբունքի, և ըստ որում Պ. Կոշընի կարող մատակարարութեան ներքեւ Անգլիոյ Ելմտացոյցն այս տարի չորս ու կէս միլիոն անգլ. ոսկւոյ հասութից աւելորդութիւն մը կը ցուցնէ, միայն երկու միլիոն ոսկին այս գործին յատկացնելով, կառավարութիւնը կարող պիտի լինի նախակրթութիւնը ձրի հռչակել, որով երկիրը կրթական մեծ բարիք պիտի վայելէ և նախարարութիւնն ալ հանրային վստահութեան և համակրման նոր իրաւունք պիտի ստանայ։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Մայր-Դիւանի Ատենադպրութիւն

Ամենապատիւ Ս. Պատրիարք Հայրը Նոր Տարւոյ և Ս. Ծննդեան տօնին շնորհաւորութեան պաշտօնական այցելութիւնքն պիտի ընդունի Ս. Ծննդեան երկրորդ օրը, կիւրակէ 7 յունուար, ժամ 7ին։

Հետեւաբար կը հրաւիրուին Ազգ. Երեսփոխանք, Վարչութեան անդամք, Տեսուչ Խորհուրդք, Թաղ Խորհուրդք, Կրթական Ընկերութեանց ներկայացուցիչք և այլ պաշտօնական մարմինք՝ նոյն օրն որոշեալ ժամու ներկայ գտանիլ ի Պատրիարքարան Դուռն Գաբուի, առաջնորդութեամբ Մայր-Դիւանի ներկայանալու համար Նորին Բ. Սրբազնութեան։

Ազնուաշուք Պասրիկ էֆէնտի Կիւլպէնկեան որ, ինչպէս յայտնի է, Պատրիարքական կոնդակաւ Գանձապետ ընտրուած է Երուսաղեմայ Ս. Փրկչի վանուց վերաշինութեան ի նպաստ կատարելի հանգանակութեան, ձեռն ի գործ արկած է արդէն և գոհունակութեամբ կ'իմանանք թէ առաջին հանգանակութենէ գոյացած գումարն հասած է չորս հարիւր (400) օսմ. ոսկւոյ, զոր մի քանի օր առաջ Երուսաղէմ ղրկած է։

Տարակոյս չունինք թէ Ազն. Գանձապետ էֆէնտին պիտի յաջողի հետզհետէ նորանոր գումարներ հանգանակել, շնորհիւ առատաձեռն նուիրատուութեանց բարեպաշտ ազգայնոց որք իրենց նպաստը չեն զլանար ու չպիտի զլանան ի վերականգնումն յիշեալ պատմական փառաւոր եկեղեցւոյն։

Կ'իմանանք թէ Զմիւռնիոյ Գաւառական Ժողովը առաջնորդական ընտրելեաց ցանկ խնդրած է Ազգ. Պատրիարքարանէն։ Այս առթիւ, Զմիւռնիոյ պատրիարքական փոխանորդ Գեր. Տ. Յովսէփ Ծ. վարդապետ յատուկ նամակաւ մը խնդրած է Ամեն. Ս. Պատրիարքէն որ իւր անունն չգրուի ընտրելեաց ցանկի մէջ։

Դասը գիւղի Արամեան վարժարանին ի նպաստ այս տարի եւս ընտանեկան պարահանդէս մը տեղի պիտի ունենայ, գիւղին Ձմեռնային Թատրոնին մէջ, Ազն. Սարգիս էֆէնտի Կիւլպէնկեանի նախագահութեան ներքեւ կազմեալ Յանձնաժողովոյ մը ջանիւք։ Մուտքն է երեք արծաթ մէճիտ։ Պարահանդէսը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ փետրուար 3 շաբաթ գիշեր, և տարակոյս չկայ այժմէն թէ ամեն տարուան նման կատարեալ յաջողութեամբ պիտի պսակուի։

Ս. ԾՆՆԴԵԱՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆՔ

Ս. Ծննդեան և Զատկի այցելութիւնք ընդհանրապէս տաղտկալի երեւցած են, մանաւանդ համաճարակներու տարւոյ մէջ։ Մերթ ընդ մերթ փորձեր եղած են այս պարտաւորիչ այցելութիւնները դադրեցնելու, և հոգեւոյս Տ. Յակոբոս Պատրիարքի օրով եկեղեցեաց մէջ շրջաբերական մ'իսկ կարդացուած է, ծանուցանող թէ Ս. Ծննդեան և Զատկի այցելութիւնք կրօնային կամ ընկերային պարտաւորութիւն մը չեն, և կրնան զանց առնուիլ ի հանգստութիւն և ի խնայութիւն ընտանեաց։ Այս տարի, քանի որ Ինֆլուենցան և ուրիշ համաճարակ հիւանդութիւնք պարտ կը դնեն ընտանեաց հայրերուն վրայ ըստ կարի զգուշել այցելութիւններն, համօգուտ գաղափար մը արտայայտել կը կարծենք, առաջարկելով որ Ս. Ծննդեան այցելութիւններէն ազատ կացուցեն անո՛նք որ դրամական նուէր մը կ'ընեն Ս. Փրկչի Հիւանդանոցին, և իրենց անունն օր առաջ լրագրի մէջ հրատարակել կուտան։ Ամեն քսակներու դիւրամատչելի լինելու համար, կը կարծենք թէ Մէկ Մէճիտիէն կը բաւէ, և անոնք որոց անուանք հրատարակուին Արեւելքի մէջ, այս Մէկ Մէճիտիէ նուիրատուութեամբ, իրենց ազգականաց ու բարեկամաց կողմէ ազատ կրնան նկատուիլ առաջիկայ չաբաթ և կիւրակի աւուրց պարտաւորիչ այցելութիւններէն։

* *

Լրագրոյս երէկի թուով արտայայտուած այս գաղափար արձագանգ գտած է։ Հետեւեալ անձինք փափաքելով զերծ մնալ առաջիկայ Ս. Ծննդեան տօնին այցելութիւններէն, մէկ մէկ Մէճիտիէ ղրկած են մեզ՝ Ս. Փրկչի Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան յանձնելու համար։

Այս ցուցակը բաց պիտի պահենք առաջիկայ չաբթուն մէջ և մինչ Ս. Ծ. օրէից տօնն, որովհետեւ Ս. Ծննդեան այցելութեանց մէկ մասը նոյն օրը տեղի կ'ունենայ։

Մէկ մէկ Մէճիտիէ նուիրած են Տեարք՝

Սահակ	էֆ.	Ղազարոսեան
Միհրան	»	Յովակիմեան
Յովակիմ	»	»
Բարսեղ	»	Ս. Մանուկեան
Տիգրան	»	» »
Մկրտիչ	»	»
Խաչիկ	»	Կամարական
Յակոբ	»	Պենկեան
Դանիէլ	»	Սարգսօֆ
Դանիէլ	»	Ֆնտըքլեան
Գաբրիէլ	»	Էլիկիւզէլեան
Յարութիւն	»	Նէվրուզ

Սամաթիոյ երից թաղից Աղքատախնամ ընկերութեան Տնօրէն Խորհուրդն իւր միամեայ պաշտօնավարութեան միջոցին 200 կարօտ ընտանեաց մէջ պատահած հիւանդաց բժիշկ, դեղ, ուտեստ և այլն հայթայթելէ զատ, Ծննդեան տօնի առթիւ երէկ բրինձ, իւղ, աճառ, պանիր և այլն բաշխած է աղքատաց։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՍՏԻՃԱՆՔ

Սանիէ Միւթէմայիզի աստիճան տրուեցաւ Էնկիւրիի նախնական դատարանին առաջին նախագահ Հագգը պէյի։

Սալիսէ աստիճան՝ Դատական նախարարութեան թղթակցութեանց դիւանին փոխ-տնօրէն և դատական ժողովոյ առաջին քարտուղար Ալի Րիզա էֆէնտիի, Հելլենական սահմանագլխոյն ընդհանուր հրամանատարին կառավար թղթակցութեանց քարտուղար Սաֆիյէթ էֆէնտիի և Ամասիոյ, Տրապիզոնի, Տէտէաղաճի ու Ֆոչէնիի քաղաքային բժշկաց՝ Իպրահիմ Շաղի, Ահմէտ Նէճմի, Հիւսամէտտին ու Ահմէտ Ապտուլլահ էֆէնտիներու։

ԲԱՐՁՐ. ՄԵԾ-ԵՊԱՐՔՈՍԸ

Մեծ-Եպարքոս Բարձր. Քեամիլ փաշա, որ Ինֆլուենցայէն կը տառապի, երէկ ևս իւր ապարանքէն դուրս չելաւ։ Այս պատճառաւ Նախարարաց Խորհրդոյ սովորական նիստը տեղի չունեցաւ։

ՀԱՅՏԱՐ ՓԱՇԱՅԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ

Երէկ Առեւտրական և Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան պաշտօնատան մէջ ի նիստ գումարեցաւ Հասան Ֆեհմի փաշայի նախագահութեամբ կազմեալ յանձնաժողովն, որ պաշտօն ունի քննել Հայտար-Փաշայի երկաթուղւոյ վարձակալ Պ. Սիֆէլտէրի ու ընկերաց և կայս. կառավարութեան միջեւ եղած հաշուական խնդիրը։ Սոյն յանձնաժողով ներկայ գտնուեցան նաեւ անգլիական և աւստրիական հիւպատոսք։

ԲՐՈՒՍԻՈՅ ՀԷՆՐԻ ԻՇԽԱՆԸ

Պերլինէն առնուած լուրեր կը ծանուցանեն թէ Գերմանիոյ կայսեր եղբայր Հէնրի իշխանն ու կինը որք Եգիպտոս կը գտնուէին, այս երեքշաբթի Եաֆա կ'ապառէին եղեր։ Իշխանն ու իշխանուհին անտի Երուսաղէմ կ'երթան, ուր պիտի մնան տասն օրի չափ։

——

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԴԱՇՆԱԳԻՐՔ

Ի պատասխանի Մարսիլիոյ Առեւտրական Սենեկին մէկ հարցման, Ֆրանսայի նախարարապետ Պ. Թիռառ ծանուցած է թէ Ֆրանսայի և Թուրքիոյ միջեւ 1861ին կնքեալ առեւտրական դաշնագրի պայմանաժամը կը լրանայ 1890 մարտ 13ին։

——

ԻՏԱԼԻՈՅ ԳԱՀԱԺԱՌԱՆԳԸ

Ըստ ամենայն հաւանականութեան, Իտալիոյ գահաժառանգ իշխանն այս երեքշաբթի ճանբայ ելած ըլլալու է, Աթէնք ուղեւորելու համար, ուստից Կ. Պոլիս պիտի գայ Իզմիր և Սելանիկ հանդիպելով։ Աստ՝ իշխանը դէպի Սեւ ծով պիտի ուղեւորի, Պաթում, Վառնա և Օտեսա այցելելու և երկաթուղիով [illegible] համար։ [illegible] որով պիտի ճանբորդէ իշխանն, Օտեսայի նաւահանգստին մէջ պիտի սպասէ Ն. Բարձրութեան որ մարտ 12ին Իտալիա պիտի վերադառնայ։

——

ՊՐՈՒՍԱՅԻ ԼՈՒՐԵՐ

Պրուսայէն հետեւեալները կը հաղորդեն առ Մանզումէ.

Ինֆլուէնցան սաստկութեամբ կը տարածի քաղաքիս, և մանաւանդ Հիսար թաղին մէջ ուր ամեն տուն չորս հինգ հիւանդ կայ։ Իսլամական դպրոցի աշակերտներէն ոմանք մեռան ինֆլուէնցայէն. այդ դպրոցք այսօր վաղը պիտի գոցուին։

Երկաթուղւոյ գծին վրայ տեղի ունեցած աւազակութեանց պատճառաւ, ոստիկանութեան գնդապետ Տէրվիշ պէյ այն կողմերը ղրկուեցաւ աւազակներն հալածելու համար։

Պանդըրմայի իշխանութիւնք բացած ու գրաւած են այն նամակներ որք Կ. Պոլսէն կը ղրկուին Պալըքէսիրի ոսկեբերանի հանքաց տնօրէնութեան՝ տեարց Հանսըն Կրօմ և Ընկ.։ Մեր կուսակալն այս պահուս զբաղած է այդ գործին քննութեամբ։

Անգլիացի ուղեւոր Մաքմիլլանի առեւանգման դատավարութիւնը պարզուիլ սկսած է և շատ չանցած այս մասին հետաքրքրական տեղեկութիւնք պիտի կրնամ տալ։ Առ այժմ, ամեն բան գաղտնի կը պահուի դատական իշխանութեանց գործը չխափանելու համար։ Բաւական է ըսել որ այդ ճանապարհորդի առեւանգման պարագաներն երեւան հանող հետք մը գտնուած է։

——

ՕՍՄ. ՁԵՌԱՐՈՒԵՍՏԻՑ ՆՄՈՅՇՔ Ի ՓԱՐԻԶ

Բարիզու Առեւտրական պաշտօնական Լրագիրը կը ծանուցանէ թէ առեւտրական, ճարտարուեստից ու գաղթային պաշտօնատան մէջ ընդունուած է հաւաքածոյ մը [illegible] նմոյշներու որք գործուած են ի Թարսուս և Ատանա, ու Հալէպի ֆրանսական հիւպատոսին կողմէ հաւաքուած են։ Այդ նմոյշք, Բարիզի հրապարակին վրայ առեւտրական դասուն տրամադրութեան ներքեւ դրուելէ յետոյ, յաջորդաբար ղրկուեր են Ֆրանսայի գլխաւոր քաղաքաց առեւտրական սենեակներուն, և յետոյ Լիլլ առեւտրական Թանգարանին նուիրուեր են։

Պ. ՕՆՈՒ

Ռուս գաղթականութեան անդամք՝ Ամանորի շնորհաւորութեանց առթիւ դեսպանատան մէջ կատարուած ընդունելութենէն յետոյ, Պ. Օնուի ներկայացած են որ առջի երեկոյին հասած էր Բեղքոզուրէն։ Փաստաբան Պ. Չերքասքի խօսք առնելով ի դիմաց իւր ազգակցաց՝ շնորհաւորեց զՊ. Օնու Աթէնքի դեսպան անուանուելուն առթիւ և անոր մեկնման պատճառաւ ցաւն արտայայտեց։ Պ. Օնու շնորհակալութիւն յայտնեց այս համակրանաց ցոյցին համար, յարելով թէ չը պիտի մոռնայ յիշատակն այն տարիներուն զորս անցուցած է ի Կ. Պոլիս։

Կայս. անձնապահ զօրաբանակի հրամանատարին որոշմամբ՝ բոլոր զինուորական հաստատութիւնք պիտի լուսաւորուին օդային կազով։ Զինուորական սպայ մը և կազի ընկերութեան կողմէ յատուկ պաշտօնեայ մը պատրաստած են Սարասքերի Դրան մէջ գտնուած զօրանոցներու, հիւանդանոցներու և զինուորական բոլոր հաստատութեանց քարտէսները։

—Սէրվէթ կը պատմէ թէ Ղալաթիոյ վաճառատանց միոյն մէջ աշխատող սպայ մը որ կիրակի օրը Խասգիւղ գացած էր, իրիկուան վերջին շոգենաւուն չհասնելով, կ'որոշէ հետիոտն տուն վերադառնալ։ Օգ Մէյտանին անցած պահուն երեք հոգի վրան կը յարձակին, և խեղճ պատանին չարաչար վիրաւորելով, հագուստներն ու վրան գտնուած 9 մէճիտիէն կ'առնուն կը փախչին։ Վիրաւորեալն իր ցաւոց սաստկութենէն ու ցուրտէն մեռնելու վիճակի հասած էր, երբ քանի մը անցորդք նշմարելով զայն, կ'առնուն հիւանդանոց կը փոխադրեն ուր կը դարմանուի այժմ։

— Ոստիկանութիւնն երէկ Սամսոնի և Տրապիզոնի ճանբով հեռաւոր վայրեր աքսորեց եօթը չարագործներ։

—Վճռաբեկ ատեանը բեկած է Եղեռնադատ ատենի մէկ վճիռն, որով երեք տարուան չղթայական աշխատութեան դատապարտած էր Ալի Րիզա անուն մարդ մը, Շէյխ-իւլ-իսլամի Դրնէն ստակ գողցած ըլլալուն համար։

—Ծովային նախարարութիւնը յանուն Մախսուսէի վարչութեան գնած է Մոս չոգենաւն, որ այժմ Նէճտ Խէյր կը կոչուի։

—Յունաստանի դրամատան վերջին վիճակահանութեան առաջին պարգեւը, 100.000 ֆրանք, շահած է մայրաքաղաքիս վաճառականներէն Բէթիոտի էֆէնտիի գզանչը՝ Տիկին Բիւրեճ Օղլու։

—Երկուշաբթի օրը Պոլսոյ կողմը երկու տղաքներ իրարու հետ կռուելով մին զմիւսը ծանրապէս վիրաւորեց։

—Երէկ Սուլթան Ահմէտի հանրային պարտիզին առջեւէն անցնող թրամվէյի կառք մը վարձու կառքի մը զարնուելով անիւները կոտրեց։

—Եղեռնադատ ատեանը տասն հինգ տարուան չղթայական աշխատութեան դատապարտեց Րիզա անուն չարագործ մը, որ ի Բերա Ղալաթա Սէրայի բաղնիքի փողոցին մէջ Խալիլ պէյ անուն եւրոպացին սպանած էր դաշոյնի հարուածով մը։

—Մաքրիգիւղի Թաղապետութիւնը թաղապետական բժիշկ մը կարգած է։

—Հանրածանօթ սեղանաւոր Պ. Լըվէի կինը՝ Էմիլի Լըվէ՝ երեքշաբթի օրը մեռաւ ի հասակի 59 ամաց։ Յուղարկաւորութիւնը կը կատարուի այսօր ի Բերա։

—Մաքրիգիւղի Բարեգործական ընկերութիւնն, որ կը գտնուի ընդ նախագահութեամբ Ալիօն կոմսուհւոյն, 16000 օխա ածուխ գնած է, որուն 6000 օխան արդէն իսկ բաշխած է գիւղին աղքատաց։

—Ջէննէտ իշխանութիւնը կառավարական պաշտօնատանց ոմանց 1296 էն մինչեւ 1300 տարւոյ հաշուեկշիռներն ուզած է։

—Նախընթաց գիշեր Մալթէի պաշտօնատան առջեւ երկու հեծեալ զինուորք վիրաւորուեցան մէկ քանի անծանօթ չարագործներու կողմէ։ Ոստիկանք վրայ հասնելով վիրաւորեալները հարցաքննեցին, սակայն մին, որ պատասխանելու կարող վիճակի մէջ չէր գտնուեր, անմիջապէս մեռաւ։ Ոստիկանք միւս վիրաւորեալը հիւանդանոց փոխադրելէ յետոյ, քննութեան ձեռնարկեցին։ Կ'ըսուի թէ վիրաւորեալք գինով ըլլալով, նախ կռիւ մը տեղի ունեցեր է։

—Բաղաքապետութիւնը ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ Ահմէտ Նուրի անուն մարդու մը վրայ, որ այս օրերս Ղալաթիոյ մէջ երեւան ելած է։ Այս մարդ ինքզինքն երբեմն իբրեւ թաղապետութեան երկրաչափ, երբեմն իբրեւ յատուկ պաշտօնեայ ևայլն ներկայացնելով գործեր կը տեսնէ եղեր։

—Մախսուսէի Ճանիֆ շոգենաւն Ինէպօլուի բացերը քարի մը զարնուելով բաւական վնասուեր է։ Նաւապետը, տեսնելով որ ընկղմելու վտանգն անխուսափելի է, Ինէպօլուի առջեւ խրած է շոգենաւը։

—Պէշիքթաշի ոստիկանապետ Հաճի Հասան փաշա մէկ քանի օրէ ի վեր հիւանդ է։

—Տէրիգ Մէհմէտ Էմին փաշա Լաթաքիոյ մէջ ունեցած իւր մէկ գետինը նուիրած է վարժարան մը կառուցանելու համար։ Մէհմէտ Էմին փաշա դրամական նուէր մը ևս ըրած է վարժարանի շինութեան ծախուց նպաստելու համար։

ՆՈՐ ԹԱՏՐՈՆ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ
ԲԵՐԱՅԻ

Ֆրանսական խումբն ժամանակաւորապէս դադրեցուցած է իր ներկայացումներ, զորս պիտի վերսկսի յառաջիկայ չորեքշաբթի յորում օրէն նոր խումբ մը կ'սպասուի։

ՏՈՔԹՕՐ Գ. ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ

Սկիւտարէն փոխադրուած է ի Բերա Պէքար փողոց թիւ 9։

Երեքշաբթի, հինգշաբթի և շաբաթ օրերը կէս օրէն վերջ իւր բնակարանը կ'ընդունի հիւանդներն և երեքշաբթի օրեր ձրիաբար կը դարմանէ աղքատները։

Նաեւ ըստ առաջնոյն Սկիւտար կը գտնուի առաւօտներն մինչ կէս օր։

968

ՀԵՌԱԳԻՐ ԼՈՒՐՔ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

Գահիրէ, 15 յունուար

Պ. Սթէնլի և իրեն ընկերակցող անգլիացի բժիշկը՝ Տքթ. Փարք երէկ միջօրէէն ետքն հասան Գահիրէ, եւ կայարանին մէջ Խտիվին պատուիրակաց և դեսպանական մարմնոյն կողմէ ընդունուեցան։ Պ. Սթէնլի յետոյ գնաց այցելութիւն տալու Խտիվին։

Պերլին, 15

Ռայխսթակն անվէճ քուէարկեց զինուորական վարկերը։

Մադրիտ, 15

Մանուկ թագաւորին հիւանդութեան վրայ հրատարակուած վերջին տեղեկագիրը կը ծանուցանէ թէ հետզհետէ կ'աղէկնայ։

Փեթերսպուրկ, 15

Նիքոլա մեծ-դքսին հիւանդութիւնն առաջուան չափ երկիւղալի չէ, կը յուսացուի որ պիտի կրնայ Խրիմ երթալ։

Հռոմ, 15

Զօրավարաց բարձրագոյն յանձնաժողովը գումարեցաւ՝ պատերազմի ժամանակին յատուկ հրամանատարութիւններն որոշելու և բաշխելու համար։

Պրիւքսէլ, 15

Թագաւորն և թագուհին ապաքինեցան։ Քիչ մը ժամանակ պիտի երթան բնակիլ Լէքընի փոքրիկ դղեկին մէջ։

Լոնտոն, 15 յուն.

Մարեշալ Լորտ Նէփիէր Մակտալայի, (Հապէշստանի Թէոդորոս թագաւորին վրայ յաղթութիւն տանող անգլ. զօրավարը,) մեռաւ։

Աթէնք, 15

Արքայական գերդաստանի բոլոր անդամք Ինֆլուենցայէ հիւանդացան։

Պելկրատ, 15

Զարն իւր կնքահայրը զրկեց Սերպիոյ Աղեքսանդր թագաւորին։

Փեշթա, 15

Հունգարիոյ Երեսփ. ժողովին մէջ նախարար Պ. Պառոշ յայտարարեց վերստին թէ կառավարութիւնը մեծ կարեւորութիւն կուտայ Դանուբի ստորին մասին և Երկաթեայ Դրանց կանոնաւորման։ Երկաթուղեաց միջոցաւ Արեւելից հետ հաղորդակցութիւնք, թէեւ կանոնաւորեալ, բաւական չեն տակաւին։ Պէտք է որ Դանուբեան ընդարձակ ճամբայ մը բացուի յօգուտ հունգարական արդիւնաց վաճառականութեան։

Պերլին, 15 յունուար

Պրուսիոյ խորհրդարանն այսօր բացուեցաւ գահաճառով մը, զոր կարդաց ներքին գործոց նախարար Պ. Ֆոն Պէօթիխէր։ Գահաճառին եզրակացութիւնն է. «Վեհափառ կայսրն ուրախ է որ Գերմանիոյ յարաբերութիւնք բոլոր օտար տէրութեանց հետ, լաւ են։»

Վիեննա 15, յուն.

Բելգրատէն Բոլիթիշէ Քորէսբոնտենցի ուղղեալ նամակ մը ի սուտ կը հանէ այն ենթադրութիւնը թէ Ռուսիա տրամադիր է [illegible] Բ. Դրան այն ամեն ձեռնարկներուն որոց նպատակն է պաշտպանել Վեհ. Սուլթանին վեհապետական իրաւունքը Պուլկարիոյ վրայ։ Ռուսական կառավարութիւնը, փափաքելով հաւաստի առնել որ Բ. Դուռն արգիլէ Պուլկարիոյ պետական մարդոց ձեռնարկութիւնները, խոհեմ զգուշաւորութիւն մը պիտի պահէ, սպասելով իրաց ընթացքին։ Ռուսիա չպիտի մասնակցի ի Պուլկարիա միջամտութեան մը, բայց միայն եթէ երաշխաւորութիւն ունենայ որ պատասխանատուութիւնն ոչ մէկ պարագայի մէջ իւր վրայ պիտի իյնայ։

Քէօլն, 15 յուն.

Քէօլնիշէ Զայթունկ կը կարծէ թէ ռուսական շրջաբերականին միակ նպատակն էր արգիլել Պուլկարիոյ իշխանական և կառավարական արդի կացութեան լռելեայն և գործնական ճանաչումը։

Վիեննա, 15 յունուար

Պուլկարական փոխառութիւնն, ամբողջ հաշիւներուն համաձայն, գրեթէ վեցպատիկ ստորագրուած է։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 4 յունուար

Օսմանեան Քոնսոլիտէ

Երեք երկրոյ գոց. (Միաց.)	Սէրի	19 24
Պօրսային գոց. էլէն վերջ	»	19 20
Բերայի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ		19 23
Կէս օրին	»	19 22 1/2

ԻՍԹԻԳՐԱԶԸ ՏԱԽԻԼԻ

Երեք երկրոյ	45 25
Այս առաւօտ	45 24
Կէս օր	45 24

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ

Փոխառութիւն	A. Սէրի	41
»	B. »	24
»	C. »	19 22 1/2

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍՔ

Օսմ. Բանք Ժէնէրալ	Անգլ.	Լր.	4 18
Քրէտի Ժէնէրալ	Օսմ.	»	8 23
Պանք տը Գօնս	»	»	7 16
Նօս. Շանժ է Վալէօր	»	»	4 31
Թրամվէյ	»	»	465
Ռումէլի երկաթուղի		Ֆր.	75 75
Օպլիկասիոն տը Բրիօրիթէ		»	— —
Բաժնեթուղթ Լոտէրիայի			124

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

Օսմանեան ոսկի	ղրշ.	100
20 Ֆրանքնոց	»	87 30
Անգլիական ոսկի	»	110 14
Իմբէրիալ	»	91
Քրէմից	»	51 20
Ռուպլի թղթադրամ	»	8 30
» արծաթ	»	77 25
Մէճ. արծաթ. (տարբ)	»	108 23
Վեցնոց	»	103 10
Հինգնոց	»	103 10
Մեթալիք	»	100 20
Թաաֆիյէ	»	9

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Բարիզ, 15 Յունվար ժամ 3 վայր. 40 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	87 62 1/2
» » 4 1/2 %	106 67 1/2
Օսմանեան քոնսոլիտէ Սէրի Դ.	18 05
Օսմանեան երկաթուղի	76 25
» Բէժիի բաժնեթուղթք	527 50
Պանք Օթօման	535
Գրէտի Լիոնէ	707 50
Իտալական Ռանթ 5 %	93 40
Հելլենական 5 %	461 25
Բրիօրիթէ Թիւրք	486 25
Եգիպտական միացեալ	470
Պանք տը Բարի	790
Օսմ. մաքս. արժէթուղթ	405 50
Սուէզի ջրանցք	2275
Սպանիական արտաքին	71 13/16
Շէք Լոնտրայի վրայ	25 25

Լոնտոն, 15 Յունվ. ժամ— վայր— երեկոյ

Անգլ. քոնսոլիտէ				97 11/16
Օսմ.	»	Սէրի	Դ.	17 15/16
»	»	»	» գոց	— —
»	»	»	Ա.	40 7/8
»	»	»	Բ.	24 5/16
»	»	»	Գ.	17 3/4
Փոխառութիւն 1877				101 1/4
Պանք Օթօման				11 5/16
Եգիպտական միացեալ (ունիֆիյէ)				92 3/4
» առանձ. (բրիվիլեժիէ)				103 9/16
Տայրա Սանիէ				82 3/4
Ռումանիոյ (փոխառ. Ռօչիլտ)				102 1/2
Հելլենական 5 %				91
Մոնօբօլ »				71 3/4
Ռուսական 1889				91 1/4
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ				25 25

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ, 15 Յունվ. ժ. — վ. — երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	87 41
Օսմանեան քոնսոլիտէ Դ.	18 02 1/2
Օսմանեան երկաթուղի	76 50
Եգիպտական միացեալ	470 31

Վիեննա, 15 Յունվ ժամ — վայր —

Օսմանեան երկաթուղի	38 50
» Բէժիի բաժնեթուղթք	120 50
Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	118 60

Պերլին, 15 Յունվ. ժամ — վայր —

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	20 45
Ռուպլ թղթադրամ	226
Օսմանեան երկաթուղի	85
Օսմանեան քոնսոլիտէ Սէրի Դ.	17 90

ՆԱՄԱԿ ԱՐՄԱՇԷ

Տօնական օրերն աւասիկ կը հասնին, և հոգիք կը բերկրին մանաւանդ ի լուր այն հիանալի շարականաց զոր Հայաստանեայց եկեղեցին կ'երգէ ի դրդիւ բարեպաշտութեան։ Մեր երանաշնորհ նախնիք այս տօնական օրերն ԱՒԱԳ անուանած են, որպէսզի իւրաքանչիւր Հայ քրիստոնեայ զգայ թէ Տեառն մերոյ Ս. Ծննդեան և Յայտնութեան շնորհաշունչ ակամ օրն վերահաս լինելով, ԱՒԱԳ ունի պարտաւորութիւն առ Աստուած և առ իւր նմանիս, մանաւանդ առ նոսա, որք արժանի են կարեկցութեան և օգնութեան։ Ահա այս նպատակաւ այս օրերուս մէջ մերայինք, որոց երակաց մէջ տակաւին կ'եռայ այն արիւնն որով ոգեւորեցան մեր բարեպաշտ նախնիք, կը համախմբին աստուածային տաճարաց ներքեւ և կը պարարին ի սէր բարւոյն և ճշմարտին։ Մխիթարութիւնն ի վերուստ առ հանուր մարդիկ ինչպէս կը զգանի, կը տարածի նոյնպէս մարդկային ամեն անսակ դասակարգի մէջ, զի իւրաքանչիւր քրիստոնեայ բերնէ կը լսուի այժմ թէ «Հասեալ է օր Տեառն մեծ և երեւելի»։

Արմաշու փոխ-վանահայր Գեր. Տ. Մաղաքիա Ս. Արքեպիսկոպոսն եւ ամսոյս 17ին պատեհութիւն ունեցաւ իւր մէկ սուրբ պարտականութիւնը կատարելու, այն է այց ընել իւր [illegible] հօտին որ ի Խասկալ գիւղ։ Յայտ է թէ յորմէ հետէ Արմաշու վանքն անջատուած է վիճակէն, միայն իբրեւ անկախական ժողովուրդ կամ ըստ ռամկավարի ասացուածոյ [illegible] ունի երկու գիւղեր՝ Արմաշ 250ի չափ հայ տուներով, Խասկալ 130ի չափ։ Ահա այս երկու գիւղերն ևեթ ուղղակի Արմաշու մենաստանի կամ լաւ է ըսել Զարթադիր Աստուածածնի հովանաւորութեան ներքեւ կը պատսպարին, կը մխիթարուին և կ'առաջնորդուին։ Արդ որովհետեւ Խասկալի եկեղեցւոյ տօնախմբութիւնն էր, ուստի Նորին Սրբազնութիւնն Տ. Մաղաքիա Սրբազան փութացաւ անդ Հայոց մեծ սուրբերոյն Սուրբ Յակոբը փառաւորելու։ Խասկալ ունի փոքր այլ սիրուն եկեղեցի մը, անդ երկու օր մնալով Տ. Մաղաքիա Սրբազան քարոզեց և մխիթարեց գեղջուկ ժողովուրդը և յորդորելով ի վերաշինութիւն դպրոցին որ գրեթէ վաղուց տարուան չենք լինելով փլփլելու վրայ է, կազմեց մի Յանձնախումբ, որպէս զի այժմէն նախապատրաստական գործողութիւնք սկսին ի գարնան գործն ի գլուխ հանելու համար յաջողապէս։ Խասկալ հին գիւղ է և ձեռագիր աւետարան մը որ անդ կայ, կը հաստատէ թէ այս գիւղակ ժողովուրդն գրեթէ չորս հարիւր տարիէ ի վեր անդ հաստատուած կայ։ Նորին Սրբազնութիւնն անտի վերադառնալով ի վանս, իւր սիրելի աշակերտաց եռամեայ քննութեամբք զբաղեցաւ, և միանգամայն գիւղին վարժարանի նկատմամբ տնօրինութեանց ձեռնարկելով հոգաբարձութիւն մը կազմեց, ձայնագրութեան և երաժշտութեան դասախօս կարգեց Տ. Արսէն Վ. Օհանեան և եկեղեցական վարժարանի դասատուներէն [illegible] Անդրէաս էֆ.ի յանձնարարեց թուրքերէն և ֆրանսերէն լեզուաց [illegible]։

Վարժարանական այս կարգադրութիւններէ յետոյ ասպ. տօներուն պատճառաւ ժամանցաւորք արձակուրդ ունեցան, և նախապատրաստութիւններ ըրին մեծահանդէս կատարելու համար այն ՄԵԾ մարդուն յիշատակը որ այս վանքին հիմնադիրն է եղած, որոյ անուանց տարեդարձն ամեն տարի կարի վայելչապէս և չքնաղօրէն կը կատարուի յանուն երախտագիտութեան, այլ սակայն այս տարի անմնան չքեղութեամբ և ոգեւո-

րութեամբ տօնեցաւ, կեսարացի Գարակոչեանն Պօղոս արքեպիսկոպոս առաջնորդ Բիւթանիոյ այսինքն Պրուսայու և Նիկոմիդիոյ։ Ամսոյս 25 ին նախատօնակի հանդիսին առթիւ հանդուցելոյն շիրիմը զարդարուած էր և խորանն ամենօրհնեալ Տիրամօրն լուսազարդուած կը ցոլար։ Առաւօտուն մեծահանդէս սկսան ժամերգութիւնք. երդեցիկ մանկտին գեղգեղաձայն միաչունչ և միաբերան ձայնիւ կը թնդացնէին հսկայ տաճարին բարձրաբերձ կամարները։ Ժամարարն ու պատարագողն էր Տ. Վահան Վ. Պարտիզակցի։ Հոգեհանգստեան պաշտօնը կատարեցաւ առաջի լուսափայլ խորանի Տիրամօրն, պար առեալ շուրջանակի հանգուցելոյն գերեզմանաւ, ուր միաբանական համօրէն ուխտն հանդիսապետութեամբ իւր արժանընտիր գահակալի Տ. Մաղաքիա Սրբազանի, հանդիսաւ մաղթեց հոգւոյ հանգուցելոյն, որ այսպիսի վանք մը կառուցանելով բարերար հանդիսացաւ Հայաստանեայց եկեղեցւոյ և մխիթարիչ Հայոց տառապեալ ազգին, վանք, որ ընծայեց միշտ ընտիր և բարձրաստիճան եկեղեցականներ, որպիսիք են Ստեփան (աղաւնի) և Պօղոս Պատրիարքունք, Մաղաքեան Ստեփան պատրիարքական տեղապահն և Գէորգ Սրբազան, որք թէեւ այսօր ի տէր հանգուցեալ են, այլ սակայն կենդանի կան և կը մնան ի սիրտս Բիւթանիոյ երախտագէտ ժողովրդեան։

Երեկոյին միաբանական ուխտն հաւաքուելով վեհարանի սրահին մէջ հիացմամբ դիտեց հանգուցելոյն խղանկարափառահեղ պատկերն որ ի լոյս կը փողփողէր. և ի գլուխ ունելով զնորին Սրբազնութիւնը կատարեց համեստ երեկոյթ մը որ սկսաւ ի ձայն «Այսօր ցնծան» շարականի Զարախաղեան Ս. Աստուածածնի։ Դպրեվանուց սանք ընդմիջմամբք երգոց հետզհետէ կարճառօտ բանախօսութիւններ արտասանեցին, որք անկեղծ երախտագիտութեան նշաններ էին առ բարերարըս ազգին և եկեղեցւոյ և միանգամայն ապահովիչ հաւաստիք էին այն անկեղծութեան, զոր ազգն ունի այսօր իրենց նկատմամբ։ Ի քաջալերութիւն նոցա և ի խնդութիւն նոցա հեռաւոր սիրելեաց արժան է կարծեմ որ Աշխ-եղ հաճի սոյն բանախօս սանուց անուններն աստանօր հրատարակել.

Արտաշէս Սերովբեան, Արսլանպէկցի
Միհրան Արամեան, Կ. Պոլսեցի
Բարթող Տ. Ս. Շահրիկեան, Թամզարացի
Խաչատուր Պէհրիկեան, Զառացի
Յարութիւն Կիւլէսէրեան, Այնթապցի
Գրիգոր Սաատէթեան, Ատաբազարցի
Ներսէս Փափազեան, Վանցի

Յաւարտ բանախօսութեանց նորին Սրբազնութիւնն Տ. Մաղաքիա Արքեպիսկոպոս իւր սովորական պերճախօսութեամբ օրհնեց իւր սաները, գովեց նոցա եռանդը, յորդորեց որ անվհատ աշխատութեամբ յարատեւելով իրենց ուսմանց մէջ պսակեն ազգին իղձն ու փափաք և օրհներգու լինին միշտ ոչ թէ միայն վասն ննջեցելոց բարերարաց, այլ և վասն կենդանի բարերարաց, որոց ի միջի վեհապանծ կը փայլի այսօր պատուարժան Խնամակալութիւնն և իւր Նախագահ Ամեն. Տ. Խորէն Ս. Պատրիարքն Հայոց Թուրքիոյ։ Առենաբան Սրբազանն յանկարծ յուզուելով չեչտեց թէ Եկեղեցական վարժարանի հաստատութիւնն այսօր նուիրական դատուած է համօրէն ազգէն, աշխարհի չորս կողմերէն ուր Հայք կը բնակին, չեն դադրած համակիր նամակներով քաջալերել զինքը մաղթելով բարեյաջող յարատեւութիւն սոյն պատուական հաստատութեան, նոյն իսկ Ամեն. Ս. Պատրիարքը քանիցս յայտարարած է թէ «իմ պատրիարքութեան մէջ եթէ ուէ գործ չունենամ, այլ սակայն մխիթարութիւնս պիտի լինի Եկեղեցական վարժարանի հաստատութիւնն որ ծնաւ իմ օրովս։ Այո՛, Սրբազան Պատրիարքին փառապսակն է այս գործ, և յարատեւութիւնն՝ իւր անմահութիւն»։ Առենաբան Սրբազանն աւելցուց թէ «բարեպատեհ առթիւ մը Նորին Ս. Օծութիւնն Ամեն. Տ. Տ. Մակար Կաթողիկոս ամենայն Հայոց անշուշտ նախախնամական մի տնօրինութեամբ և ամենօրհնեալ Տիրամօրն մայրական գորովոյն շնորհիւ հաճած է մասնակցիլ սոյն հանդիսին ցնծութեան ի մխիթարութիւն իւր հարազատ որդւոցս, յղելով օրհնաձիր կոնդակ ի շնորհաւորութիւն Եկեղեցական վարժարանիս հաստատութեան։ Փա՛ռք ուրեմն իւր անմահական անուան»։ Հանդիսականք անդէն «Էջմիածինն ի հօրէ» շարականը հնչեցնելէ յետոյ լսեցին պատկառանօք և երկիւղածութեամբ նոյն օրհնութեան կոնդակը զոր ընթերցաւ փոխ-տեսուչ Տ. Եղիկ Վ. Գալփաքճեան, որոյ պատճէնն աւասիկ.

ՄԱԿԱՐ ԾԱՌԱՅ ՔՐԻՍՏՈՍԻ, ԵՒ ԱՆՀԱՍԱՆԵԼԻ ԿԱՄՕՔՆ Աստուծոյ Եպիսկոպոսապետ և Կաթողիկոս ամենայն Հայոց ծայրագոյն պատրիարք համազգական Նախամեծար Ա.Աթոռոյ Արարատեան Առաքելական Մայր ...

Շնորհածին որդւոյ մերում՝ Սրբազան Մաղաքիա Եպիսկոպոսի Օրմանեան՝ սիրալիր ողջոյն և Հայրապետական սուրբ օրհնութիւն։

Զմաղթանացդ շնորհաւորական բանից ընկալաք գգիր շնորհագիծ, առթիւ տարեդարձի օծութեան մերում, յորում զորգիականն տարածանես զսիրտ սուրբ և զհոգի ուղիղ առաջի Ամենակալին՝ վասն անսասան և հաստատուն պահելոյ զԱռաքելական Աթոռ Հայրապետութեան ամենայն Հայոց։

Զի՞նչ մեզ յաւէտ ուրախալի և բերկրական քան տեսանել զեկեղեցին Հայաստանեայց աշխարհի՝ շրջապատեալ լուսամիտ դասուք հոգեւորականաց՝ առ ի ջատագով հանդիսանալ Նորայն ամբիծ, անարատ և ուղղափառ դաւանութեանն։ Եւ ո՞ւստի ունիցիմք ստանալ զայգպիսի շնորհալի և անձնազոհ եկեղեցականս, եթէ ոչ՝ մեծաւ մասամբ՝ ի վարժարանաց վանօրէից՝ ղեկավարելոց ընդ ձեռն պերճիմաստ հոգեւորականաց՝ վառելոց ի սէր մայրենի գթութեան կաթողիկէ Սրբոյ Էջմիածնի։ Այսու յուսով աղա մխիթարեալ ի սիրտ և ի հոգի համբառնամք զձեռս առ Աստուած և հայցեմք, զի հաստատուն և անդրդուելի պահպանեսցէ զհիմն Նորաշինության Եկեղեցական Վարժարանիդ՝ բացելոյ ընդ հովանեաւ Զարխափան Սուրբ Աստուածածնի, և քեզ՝ հոգեծին որդեակ, և որոց քեզ են վաստակակիցք յայդ գործ նուիրական, զօրութիւն, կարողութիւն, համբերութիւն և երկայնմտութիւն շնորհեսցէ՛. իսկ բարերաստիկ որդեգրացդ Զարխափան Ս. Աստուածածնի՝ պարգեւեսցէ՛ հոգի իմաստութեան, գիտութեան և հանճարոյ մաքուր մաղթանօք և բարեխօսութեամբ Ս. Աստուածածնի և ամենայն ընտրելոց իւրոց ամէն։

ՄԱԿԱՐ ԿԱԹՈՒՂԻԿՈՍ
ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

Հմ. 566
Յ'30 Նոյեմբերի 1889 ամի
Փրկչական։ Եւ ի մերումս
Թուականութեան ՌՅԼԹ.
Ի Ս. Էջմիածին։

Յաւարտ հանդիսին աւելորդ է ըսել թէ միաբանական ուխտս վայելեց յատուկ ընծիրք և բարեմաղթութիւնք իրարու յաջորդեցին վասն կենաց Վեհ. Հայրապետի, Ամեն. Ս. Պատրիարքի, իւր գահակալ Մաղաքիա Սրբազանի, վանուցս բոլոր բարերարաց, պատուարժան Խնամակալութեան և վասն բարօրութեան եւ յառաջդիմութեան ազգիս։

ՆԱՀԱՊԵՏ

89 դեկտ. 28
Արմաշ

ԿՐՕՆԱՓՈԽԻ ՄԸ ԽՂՃԻ ԽԱՅԹԸ

Ա.

Ցրտագին օր մըն էր, ձիւնն իբրեւ ըղձեղին կը տեղար։ Լեռներ ու դաշտեր, ճերմակ շղարշի տակ ծածկուած հարսի պէս, թեթեւ մը հագուած էին։ Արիստակէսի ծովակին ալիքները ծալք ծալք կը կոտրտէին եզերաց վրայ. Ճիթենեաց մշտադալար ոստերը հակապատկեր մը կը ձեւացնէին այդ սաւի և սպիտակի եղանակին մէջ։ Ճարճատուն վառարան, բարկաճայթ բոց, ի՜նչ անուշ էին, մանաւանդ անցած հինգած տարիքներու։

Քահանայ մը խցկին մէջ նստած վառարանին քով՝ իր ցրտագին մարմինը կը տաքցնէր. բայց կը ճարճատէր և անոր ցոլմունքը Տ. Մատթէոսի թառամած և սրբոյն դիմաց վրայ կը ճառագայթէր և կարմրութիւն մը կը ձգէր կծկած և ցամքած այտերուն վրայ իբրեւ ծիրանի։ Մըտախոհ կորսուած էր, Աստուածաշունչն իր ծնգաց վրայ դրած՝ դողդոջուն մատներով կը սեղմէր և կը կարդար։ Նուիրական էր գիրքը, հաւատով կը խոնարհէր անոր վրայ և ինչպէս որ կը հասկնար աշխարհաբարը նոյնպէս կը հասկնար գրոց լեզուն, թէեւ ինքն ուսուցչի առջեւ գրաբար դաս առած չէր. հաւատք ունէր և հաւատոյ լեզուն կը հասկնար։ Եօթանասնամեայ էր ծերունին, կէս դարէ ի վեր Աստուծոյ զինուոր, կէս դար պատարագած էր Ս. Սեղանոյն առջեւ, և յիսուն տարի խնկոց անուշահոտ բուրմունքն իր անբիծ աղօթից հետ, ժողովրդին և Աստուծոյ առջեւ սփռած էր։

Մինչդեռ քահանան հոգեկան այս վիճակին մէջ՝ Աստուծոյ և հրեշտակներու հետ կը գտնէր ինքզինքը, յանկարծ Յակոբ ներս կը մտնէ։ Տ. Հօր նայուածքն յանկարծ որդւոյն կը հանդիպի. և բան մը, հոգեկան բան մը, զուարթ շողերու պէս, դէմքէն կ'անցնի։ «Յա՛կոբ, դո՞ւ ես. եզներն անօթի են. Սեւո՛յը քիչ մը առաջ կը բառաչէր»։ Բայց Յակոբ իր դէմքին վրայ անսովոր կսկծութիւն ունէր։ Նոյն օրը, ճիշդ ցրտագին օդին կերպարանքն հագած, խոժոռ էր, և ամեն քաղցր հարցմանց՝ բրտութեամբ պատասխանեց։ Ծաւագին եղաւ ծերունւոյն, իր նշխարեալ օրերուն մէջ, այդ անհնկալ տեսարանը, մանաւանդ առաջին անգամն էր որ Յակոբի վրայ կը տեսնուէր այդ կոշտութիւնը։ Բայց Տ. Մատթէոս, միշտ ներող մարդ, փոյթ չըրաւ, և կարծեց որ Յակոբ նոյն օրն անսովոր վիշտ մը և սրտի տագնապ մը ունեցած ըլլար։ Այդ օրն այդպէս անցաւ։ Յակոբ, որ առաջ ազնըւասիրտ և պատկառոտ եղած էր, բնական կամաց կամաց յանձնապաստան ըլլալ և արհամարհանօք դիտել իր ծերունի հայրը։ «Խարբերդ մարդիկ» կը մռմռար մերթ ընդ մերթ ու կ'անցնէր, փրփուր նետող ալիքին պէս։

Բ.

Տ. Մատթէոս զգացած էր որ Յակոբ օրէ օր ...

կեանքին մէջ ներքնամիտ ըլլալ վարժուած չէր։ Տանը մէջ խօսք եղաւ, մայրը միայն գիտէր անոր պատճառը, բայց զանազան դէպքեր մէջ բերելով ժամանակ մը ծածկեց բուն խրռութիւնը։ Բայց ի՞նչ բան երեւան ելած չէ.... Օր մը ծերունին նշմարեց սեւ ու փայլուն կողքով գիրք մը անոր անութին տակ. կապկածներ ծնան իր մտքին մէջ, մտածեց խորշմնեալ ճակատը չորուկ մատներուն մէջ առած, և հասկցած էր։ — Ի՜նչ սեւ օր այդ տանը։ Յաշխարհիկ լեզու թարգմանուած Աստուածաշունչ մըն էր գիրքն, որուն մէջ կ'ամփոփուէին Յակոբի ամեն նոր եռանդները, փայլուն կեանք աշխարհի վրայ և ոսկեղէն կամուրջ մը դէպի արքայութիւն ձգուած. Տ. Մատթէոս գիտէր մի անոր սնարից վերեւ գտած, առած և աչքէ անցուցած էր զայն։ Յակոբ այդ սեւ օրէն ետքը, տակաւին վեց ամիս ալ իբրեւ հիւր իր հօր տունը մտաւ ու ելաւ. գորով, խանդաղատանք, զաւկի և կնոջ սէր, ամենքն ալ սպաննուեցան իր սրտին մէջ։ Ինքն որ առաջ եկեղեցւոյն լուսարարն էր, տաճարին դուները կը բանար, սեղանին կանթեղն անշէջ կը պահէր՝ ուրացաւ, մոռցաւ, ուծացաւ եկեղեցիէն ու գնաց, թողլով դրան ետեւ պեւորիկ քահանայ մը, մայր մը, նորատի հարսն ու միամօր որդեակ մը, մէկ տարեկան, և ալ իրիկունը չդարձաւ։ Նոր կրօնք մը անոր կուրծքին տակ բուն դրած էր։

Գ.

Ի՜նչ զգաց արդեօք գիւղացի քահանան, նա՝ որ իր եկեղեցիէն անդին կրօնք ճանչցած չէր։ Յակոբ մեռած էր այդ հօրն ու տանը համար. կրօնք մը սպաննեց այդ հին ընտանիքը։ Եղկելի տէրտէրը բան մը չյայտնեց և ոչ իսկ ուժեց. իր վիշտը սեղմեց իր տառապեալ կուրծքին տակ, և արցունքներով խցկան մէջ կ'ամփոփուէր։ Մայրն յորդորած էր զՅակոբ, արցունք թափած և աղաչած էր որ խնայէ իր ծերուկ հօր, սակայն ամեն ջանք ի դերեւ ելած էին։ Թէեւ Տ. Մատթէոս երկնից մարդ, սակայն Յակոբի կրօնափոխութիւնը, իր մահացու հարուածն եղաւ, կամ մահը փութացուց։

Երեք ամիս անցած էր անկէ ի վեր և շաբաթ մը անցած էր որ քահանան ալ չկրցած էր եկեղեցի երթալ։ Իր հիւանդութեան ութերորդ օրն էր, երեկոյեան վերջալոյսը քահանային օրհասը կը բերէր։ Ժամը 12ն էր. ծերունին յանկարծ վայրկենական զօրութիւն մը զգեցաւ, գլուխը մեղմիւ դարձուց, իր նիհար և ջղուտ ձեռքն երկարեց. նշա՛ն էր այս որ իրեն մօտենան։ Իր վերջին շնչով օրհնեց ամենքն ալ. թոռները, տունը, արտն ու արօրը. Գեղամի, իր թոռնիկն օրհնեց ու օրհնեց. օրհնեց իր հարսն։ Իր մարած հառաչանքին մէջ կցկտուր լսելի եղած էին այս բառերը. «Յակոբ, դու հօրդ տունը քակեցիր, կեանքիս մուխը մարեցիր...»

Թաղման հանդիսին, Յակոբ իբրեւ յանցաւոր մը, խղճին խայթէն չարատանջ կը հետեւէր տէր հօրը դագաղին. շղթայով կապուած կարծես կը քաշէին զինքը։ Չէր համարձակած գլուխն ի վեր բարձրացնել իրեն այնպէս կը թուէր որ մրժմխնդիր ձեռք մը, զինուած անէծքով, իր գլխուն վրայ կ'երկարէր սպառնալից։

Դ.

Տ. Մատթէոսի տանը մէջ կը մնային նորատի հարս մը, իր մատաղ որդին ու կեսուրը։ Ի՜նչ կ'ուտէին, ի՜նչպէս կ'ապրէին, մարդ չգիտէր. միայն իր տունը միշտ սուրբ մնաց, և չարախօս լեզու մը չհամարձակեցաւ անպատշաճ բան մը թըռցնել անոր մասին։

Քանիցս Յակոբ լուր ղրկած էր իր մօր որ իրեն ղրկեն իր Գեղամը. խոստումներ ալ կը շռայլէր. բայց ոչինչ զօրեցին, դատարանն ալ կարող չեղաւ բան մը ընել, և մօր մը սէրն յաղթեց դրամի բոլոր զօրութեանը. իրենց պապերու հաւատքը չուրացան։ Գիւղն ամբողջ պաշտպան էր Գեղամին, և ամեն անգամ որ Յակոբ բռնաւոր հրամաններ կ'արձակէր, կը հրամայէր որ զաւակն իրեն յանձնեն, կը մերժուէր իր մօրն ու կնոջ կողմանէ։ Գեղամն զատուիլ և ապրիլ, ա՛հ, կարելի չէր այդ իր մօրն ու մամիկին։ Եւ այդ տան մէջ միայն միշտ երբեակ հոգիք իբրեւ երրորդութիւն մը՝ սիրով, սրտով և հոգւով կապուած։ Տ. Մատթէոսի ոգին՝ անհրեւոյթ պաշտպանն էր։

Տարիներ անցած գացած էին, ա՛լ նորութիւն չէր մնացած Յակոբի համար, կը կչտանար, և այդ կրօնքէն ալ կը ձանձրանար։ Տարիներն ի՜նչ չեն ըրած և ի՜նչ չէր ըլլալ ընեն։

Ե.

Տօնի գիշեր է, ժամկոչ աղբարն դըռներու առջեւ, իր ճոկանը քարերուն կը զարնէ, և անուշ ձայնիւ քունները կը փախցնէ։ Ահա դռներէ դուրս կը թափին ամենքն ալ, ջրի և խոտի կարօտ ոչխարաց նման. մանուկներն ալ մեծ տեղ կը գրաւեն, որք խօսելով, խնդալով, վազելով, հեղեղի պէս կը լնուն եկեղեցին։

Ժամկոչին ազդեցիկ ձայնը Յակոբի դրնէն ալ ներս մտած էր, և այս անգամ զարկած անոր սրտին և ներս մտած մինչեւ հոգւոյն ներքին խաւերը։ Անկողնէն կ'ելնէ, և դողդղալով պատուհանին կը մօտենայ։ Զորս կողմ կը նայի, հայոց տուները լոյսերու և շողերու մէջ էին, հոգիներու վրայ արշալոյս, սրտերու մէջ ուրախութիւն. նայեցաւ իր քովերը, իր կրօնակցաց տուները խաւարի մէջ էին, սենեկին պատին մի կողմը Սիմոն աղբար կը խռկար, որուն առաջնորդութեամբ իր հաւատքն ուրացած էր. աչքը քիչ մը վեր բարձրացուց, Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ պատուհանները լոյսերու մէջ էին։ Գըլուխը շարժեց և ըսաւ. «Ի՞նչ. այս մարդիկ արքայութիւն չպիտի՞ երթան.» հինգ երկո՛ւ տարիներ առաջ ինքն ալ գացած աղօթած էր հոն ծնողքին և միջա սրտի վրայ կ'ենէ զայրագին. «Պէտք է որ ես ալ երթամ, խոնարհիմ այն սուրբերուն ու խաչերուն առջեւ, ուր իմ պապերս աղօթած և ներկայ գտնուած են Պատարագի. այս՛ պէտք է հոն աղօթեմ ուր հայրս աղօթեց ու պատարագեց»։ Եւ Յակոբ կեղծ կերպարանքով տունէն դուրս կ'ելնէ. մտեցած էր եկեղեցւոյն, ոտքը սեւագ դրան սեմին վրայ կը տեղաւորէ դողդղալով։ Քանի մը վայրկեան անխախտ կը մնայ իբրեւ թէ սառած. բայց ո՛չ, միտքը գրած էր, պիտի մտնէր, և ահա սիրտը բաբախելով կը յառաջանայ, մամ մը կը գնէ անգիտակցաբար։ Շարականներու ձայները կը հասնէին իր ականջին, կը խռովէին զինքը և մէկ վայրկեանի մէջ անոր ջերմեռանդ զգացմունքները կը գրգռէին. իր նախկին կեանքն ու կրօնքն իր երեւակայութեան առջեւ եկան, ինքն ալ շապիկ կը հագնէր, ինքն ալ երկիւղածութեամբ այդ սրբանուէր օրհնութիւնները երգած էր, ինքն ալ աղօթած էր, խաչերն ու քարերը համբուրած։ Կը մտնէ ներս, Աստուածածնայ պատկերին առջեւ կը վառէ իր մոմը։ Ձեռքերը կը դողդոջէին, և աչքս յանկարծ մոմը վար կ'իյնայ. պատկերներն ալ հաշտ չէին, մէկը խոժոռ կը նայի և միւսը կը սաստէ հրացայտ աչօք. Վայրկեան մը միտքէն անցաւ խոյս տալ Տաճարէն, բայց ոչ, պէտք էր մնալ, հո՛ն մնալ, այս էր իր հաստատ դիտաւորութիւնը։ Կ'ուզէր հաշտուիլ սուրբերու հետ, հաշտուիլ սեղանին հետ և տաճարին պատկերուն հետ։ Տէրտէրին «Խաղաղութիւն ամենեցուն» ըսած վայրկենին կրուցրաբար խաչի նշան դրած էր իր ճակտին՝ կուրծքին ու սրտին վրայ։ Մօտիկ կեցողներն զՅակոբ դիտած էին, եւ նոր ուրախութիւն մը տարածուած էր մտերուն ու շողերուն հետ, վասնզի իրենց մէկ «կորուսեալը» գտնուած էր. յիրաւի Յիսուսի ոչխարին եւ գտնուած դրամին չափ արժէք ունեցաւ։ Բիչ քիչ ընտանեցաւ, քայլ առ քայլ յառաջ անցաւ ամբոխին մէջ, եւ սկսաւ դիտել։ Ամեն ինչ նոյն վիճակին մէջ գտաւ, բան մը փոխուած չէր, նոյն սեղանն էր, նոյն գրքերն ու խաչերը, դպիրներն իրենց փայլուն շապիկներով եւ երկու քահանայք իրենց ընտանի շուրջառներով կը կենային. նոյն կանթեղներն էին զորս ինք անշէջ պահած էր Աստուծոյ առջեւ. երբէք փոփոխութիւն կրած չէր իր գեղջուկ եկեղեցին։ Վայրկեան մը իրեն այնպէս թուեցաւ թէ կը տեսնէ իր հայրը սեղանին վրայ, նոյն սպիտակ մօրուքով. դեղնած, ծերուկ, կը յանդիմանէր զինքն եւ կ'ըսէր. «Յակոբ, դու հո՛ս։ Դո՛ւրս... դո՞ւրս այս տաճարէն...» աչքերը վար կը խոնարհէ եւ սրտագին կը հառաչէ. «Ո՛հ, թողութի՛ւն... թողութի՛ւն...»

Հոգեկան այս յուզման մէջ էր նորեկը, մինչ քահանայն դառնալով իւր սիրելի հօտին ծանուցումներ բրաւ, ընդ որս կ'ըսէ. «Բա՛րեպաշտ ժողովուրդ, դուք ամենքդ ալ գիտէք թէ Տ. Մատթէոս հօր տունն աղքատիկ ըներ է. ամենքդ ալ գիտէք թէ Յակոբ իւր տունն երեսի վրայ թողած է, ոչ միայն հաւատքն՝ այլ և կրօնքն ալ։ Տ. Վահան, մեր հոգեկից եղբայրը Բոզ-թէ մը պիտի պատոցնէ, յիշեցէք այն հոգելոյս տէրտէրն, որ ձեզ համար 50 տարի հոս աղօթեց ու ժամ պատարագ ըրաւ.» Կայծակն էր այս որ եկաւ իջաւ այդ խռովեալ հոգւոյն վրայ, խոյս տալու վրայ էր, բայց ահա ոտնակն իր առջեւէն կ'անցնէր ու ձայն մը հետը. «Մի՛ զլանաք ձեր տուրքն ու ողորմութիւնն այս անտէրունչ ընտանեաց»։ Եւ Յակոբ ողորմութիւն տուաւ իր տանը, զոր երեսէ, սրտէ ձգած և առած քալած էր։ Քանի՜ներ այսպէս ըրած են և ո՛րչափ տուներ քայքայուած Աստուածաշունչի սեւ կողքերուն տակ։

Իր մանկութեան աղօթատեղւոյն մէջ ամեն բան անոր վրայ նոր հոգեկան փոփոխութիւն կը գործէր. եկեղեցիէն դարձած էր եւ տակաւ հոգեկան յափշտակութիւնը կը շարունակէր ի նմա. եւ թէեւ ինք չէր ուզեր, սակայն քանիցս իր բերնէն թռած էին. «Իցի՜ւ թէ արարողութիւնք չաւարտէին։»

Հինգ տարի գլորած գացած էին Յակոբի կրօնափոխութեան օրուան հետ, այդ կրօնքին մէջ ջերմեռանդ ալ եղած էր, բայց միայն մէկ արարողութիւն ցնցած էր անոր հոգեկան շէնքն եւ ի բաց թօթափած նորա բոլոր զգացումներն ու ջերմեռանդութիւնը։

Զ.

Տօնի օրէն սկսեալ Յակոբի խղճի խայթը կը զարթնու եւ թէեւ հինգշաբթի գիշեր մը, ըստ սովորութեան, աղօթքի եւ քարոզի ներկայ կը գտնուի, բայց կըզգար թէ բան մը կը պակսէր իրեն. ցըրտութիւն կ'զգար, երգերը չէին ազդեր. այն աղօթքներուն մէջ ալ ջերմեռանդութիւն չէր գտներ. պարա՛պ, պարապ էին անոնք, որոց հիացմամբ ունկնդիր եղած էր երբեմն։ Քարոզչին սուր նայուածքը մի անգամ անոր անտարբերութեան վրայ ինկաւ. սո՛ւր սլաքներ էին, Աստուած իմ, որ անոր հոգւոյն կ'արձակուէին։ Կը նայի չորս կողմ, ամեն ինչ անհաճոյ կը թուի. գիրք, աղօթք, աղօթող, երգ, ամենքն ալ։

Մտախոհ էր, իր կրօնակիցք նշմարած էին թէ, բան մը կար ի նմա, զգալի բան մը, գղձուն և դարձ զգալի կ'ըլլային անոր կցկտուր խօսակցութեանց մէջ, և կարմրութեան հետ դեղնութիւն մը կ'ելնէին, կ'իջնէին այտերուն վրայ։ Բիչ մը համարձակութիւն կը պակսէր կրօնքէ կրօնք անցնիլ, սանդուղէ սանդուղ իջնել և դարձեալ սանդուղէն վեր ելնել։ Բայց վճռուած էր, փոթորիկն անցած էր իր վրայէն, ուստի «անկարելի է, կ'ըսէր ինքնին, ալ շարունակել այդ անստուգութեան մէջ.» կը զայրանար. արթնցած էին ի նմա այն ամեն զգացմանք որ ուժգին

«Այո՛, պէտք է դառնամ հօրս տունը և պապերու եկեղեցին։» Անստուգութեանց վերջին օրն էր, խղճի խայթը կը փրցնէ կը նետէ եւ այս անգամ քիչ մը աւելի համարձակ կը մտնէ եկեղեցի։ Միրտը ուժգին կը տրոփէր. աջ ձեռքով խաչ մը կը գծէ ճակտին, սրտին եւ կուրծքին վրայ. եւ ահա սրտի փոթորիկը դադրեցաւ լռեց։ Տ. Վահանի խցիկը նշմարեց. մօտեցաւ, զգուշութեամբ ներս նայեցաւ։ Ինքն էր, այն դիրուկ եւ երիտասարդ քահանան որ երբեմն իր հոգեւոր քարոզիչն եւ սրտին բարեկամ եղած էր, եւ որ շատ ալ յորդորած որ չրաժնուի իր խաչերէն, պատկերներէն որոց առջեւ հին ազգութիւն մը ամբողջ դարեր աղօթած է հոգւով եւ սրտով։ Վայրկեան մը Յակոբ վարանեցաւ երերաց դրան առջեւ։ Բայց յետոյ խոնարհ դիմօք մօտեցաւ, եւ երբ ուզեց առջը համբուրել, կ'ըսէ. «Յակոբ, դո՞ւ։» Ոտքի վրայ կը ցատքէ, կը գրկէ զնա։ Ժպիտ մը, փայլակի պէս, Տ. Վահանի դէմքին վրայ կը ծաղկեցայ. արցունք մը եւ գորովոյ դող մը կ'անցնի երկու կուրծքերէ։ «Ա՛հ, Տէ՛ր հայր, թողութիւն, Տէ՛ր հայր, ազօտ սրբէ մեղապարտ շըրթունքս, ա՛լ քուկդ եմ, առաջին Յակոբը։» Անհատնում ուրախութիւն զգեցան երկուքն ալ. արցունքն աչքերուն վրայ երերաց եւ Տ. Վահան Յակոբի հայրն ու ախոյանքն եղած էր։

Է.

Այս եղելութիւնը կայծակի արագութեամբ գիւղին մէջ մէկ ծայրէն միւսը կը թռի։ Ա՛խ, մինչ Տ. Մատթէոսի տունն հասաւ այդ աւետեաց ձայնն, արդեօք ի՞նչ զգացին. ի՞նչ զգաց Յակոբի նորատի կինն որ սեւեր հագած էր, սեւեր գըլխուն և սրտին վրայ, յորմէ հետէ իւր այրը մեկնած էր իւր հօր տունէն, իբրեւ անհաւատի մը բնակութենէն. ի՞նչ զգաց իր զառամ մայրիկն որ հինգ տարի սմքած մնացած էր։ Երեկոյին Յակոբ տուն կը տարուի առաջնորդութեամբ քահանային։ Ի՞նչ ըսին իրարու, ի՞նչ սրտագին ժամեր եղան...։ Ի՞նչ անհուն փոփոխութիւն կրած էր այդ տունը, թէեւ միշտ կանգուն, և կնոջ մը դողդոջուն ձեռքը զայն անխախտ բռնած էր։ Այդ հարսն իւր ամուսնոյն մեկնելէն ի վեր անխնայ աշխատած էր իւր կորովի բազուկներուն բոլոր ուժովը, աչաց լոյս թափած էր, ընտանիք մը կերակրելու համար։ Բայց ի՞նչ էր հեգ կնոջ վաստակը. կարող էր միայն իւր Գեղամի ու կեսուրը նօթութենէ ազատել. կամաց կամաց հարկ եղած էր գեղջուկ տէրտէրի ստացուածոց մէկ մասը վաճառել. ախոռները խեղճուկ տեսարան մը ունէին. մէկ կողմը փլած, միւս կողմը խարխուլ, ոչխարներն ու կովերն հոն չէին այլ եւս, ուրիշներ տարած էին զանոնք, գրեթէ ոչինչ մնացած էր այդ հնօրեայ տան մէջ. բայց միշտ կանգուն էր. այո՛, կին մը կրցած էր կանգուն պահել այդ տունը։

Ը.

Յակոբ օրերէ հետէ հիւանդ կ'զգայ ինքզինքը, այս հոգեկան տագնապները զինքն անկողին կը ձգեն, աղքատութիւնն ալ միւս կողմանէ կը գործէր սրտերու վրայ, թէեւ քանի մը գթոտ բարեկամներ և Տ. Վահան կը հասնէին։ Սակայն ամեն ջանք ի զուր, Տ. Վահան քանիցս եկաւ աղօթեց անկողնոյն քով, բայց Յակոբ ա՛լ ճամբորդ էր. քահանան որ այնքան տըխրած էր անոր կրօնափոխութեան նկատմամբ, հազիւ սկսած էր ուրախանալ եւ ահա անգութ ճակատագիրը վրայ կը հասնէր։

Օր մը փափագ յայտնեց Յակոբ վերջին անգամ եկեղեցի երթալ, աղօթքներն ու շարականները՝ տաճարին մէջ լսել, բայց իր վիճակը չէր ներեր. մահը դրոշմուած էր անոր ճակտին վրայ. լուր ղրկուեցաւ Տ. Վահանի։ Պատուելի երէցն եկած էր։ Տ. Վահան վեր կ'ելնէր, դռնէն դուրս սկանջին զարկած էին քանի մը կրա՛կոտ բառեր.— «Թո՛ղ տուէք հանգիստ մեռնիմ։ Հօրս մահը փութացուցի, կեանքս թունաւորեցի և ընտանիքս քայքայեցի։ Թո՛ղ տուէք որ խաղաղ մեռնիմ այս աւերեալ տան մէջ։» Տ. Վահան ներս կը մտնէր, եւ երէցը դուրս ելաւ, վրդոված եւ գլխիկոր։ «Տ. Հայր, կ'ըսէ Յակոբ, վերջին փափաքս էր եկեղեցի գալ այսօր, սակայն, ինչպէս կը տեսնէք, անկարող եմ թեթեւ շարժում մը իսկ ընել, ուստի կը խնդրեմ հո՛ս մահճիս քով արժանի ընես զիս Ս. Հաղորդութեան։» Տ. Վահան հաղորդութեամբ սրբեց, այրեց անոր մեղքերը եւ ներեց Աստուծմով։ Յակոբ կը կոչէ իր ընտանիքը մահուան անկողնոյն մօտ. կ'օրհնէ, կուլայ եւ թողութիւն կը խնդրէ։ Քանի մը վայրկեան ետքն ա՛լ չկար։

Զիւնը նոր սկսած էր։ Տ. Մատթէոսի քով ամփոփեցին որդին, ուրկէ բաժնուած էր ի կենդանութեան։ Մէկ մխիթարութիւն միայն մնաց Գեղամի համար, ալ չպիտի ըսուէր թէ իր հայրն ուրացեալ մըն էր։

ՎԱՐՍԱՆՈՅՇ

ԱԶԴ.

Պլամբէան շոգենաւը, նաւապետ Շէրհըրտ, Լիվըրբուլէն սաս կ'սպասուի յունուար 17ին։

Թըլըֆըոռ շոգենաւը, նաւապետ Բինկ, աստ հասաւ և ընդհուպ պիտի մեկնի ի Լիվըրբուլ։

ՀԱՅ ԹԻՅԱՎԱՃԱՌ
Կ. ՍԱՎՐՈՒՍԵԱՆ և Յ. ԽՍԱՊՈՒԼԵԱՆ
10 ձէլալ-պէյ խանի տակը 10
ՉԻՆԱՍՏԱՆԻ, ՃԱՎԱՅԻ ԵՒ ՀՈԼԱՆՏԱՅԻ
ԸՆՏԻՐ ԵՒ ԱԽՈՐԺԱՀԱՄ ԹԷՅԵՐ

Վաճառատունս իւր հաստատութենէն ի վեր իւր ուղղութեամբ, պատուաւորութեամբ և անխարդախ գործառնութեամբ ստացած հռչակաւ, թէ գաւառներու մէջ և թէ յատուկ խիստ շատ յաճախորդներ գոհ ըրած է։

ՎԱՃԱՌՄՈՒՆՔ
ՄԵԾ ԵՒ ՓՈՔՐ ՔԱՆԱԿՈՒԹԵԱՄԲ
ԳԻՆԵՐԸ ՉԱՓԱՒՈՐ 52

ՄԱՄՈՒԼ խափանելու զաւեշտաթերթի արտօնատէր Գէորգ էֆէնտի Այվազեան՝ Մեթիլլեէն ընտիր ձիթաիւղ և օճառ, Թենետոսէն պատուական գինի և Իզմիրէն ընտիր օղի բերել տուած է, և աժան գնով կը վաճառէ Ղալաթիա Բէնքչէնպէհ-Բաղար 1 փոխ խան։ Աւանդամ զատ, յատկապէս բերել տուած է Կիպրոսի պատուական գումանտարիան, Եւրոպայէն ֆօրժ Սալամոն եղբարց ընտիր գոնեաքները թէ՛ շիշերով և թէ՛ տակառով, և Սկիւտարի ընտիր «շափուշ իւզիւմէն» ճերմակ գինի։ Նաեւ ամենաընտիր ձիթապտուղ, լուբիա և շաքար։ Յաճախորդք մեծապէս գոհ կը լինին առանց թէ՛ ընտրութեան և թէ՛ աժանութեան համար։ 55

ՍՐՏԻԴԻ ՄՕՏԻԻ ՋԿԱՆ ՕՇԱՐԱԿ
Ելըտըզ, Կ. Պոլիս, 13 դեկտ. 1888
Պարոնայք Սդոդ և Պօուն,
Կը ցաւիմ որ պաշտօնական դիրքովս կարող չեմ փորձեր ընել, այլ համաձայն ուրիշներու փորձերուն և այն բժշկաց որոց պաշտօն յանձնեցի փորձել զայն մեր հիւանդանոցաց մէջ, կը յայտարարեմ որ ձեր Մօրիւ Ձկան իւղն, իր այդ վիճակին մէջ գիւրաւ խմուելով և մարսուելով, կը համապատասխանէ այն յատկութեանց զորս սխտալուժական գիտութիւնն ի վաղուց անոր հռչակած է, մանաւանդ այս յաջող պատրաստութեան մէջ։
ՏՐ. Ս. Ս. ՄԱՎՐՈՅԵՆԻ ՓԱՇԱ
Բժիշկ Վեհ. Սուլթանին

ԻԼԱՆ

ՕՐՄԱՆ ՎԷՄԼԷՍԻՆ ԻՏԱՐԷԻ ՈՒՄՈՒՄԻԷՍԻ
Խիւտավէնտիկեար վիլայէթի տախիլինտէ Պիրմասթը վէ Սէնճան գազալարը միրի օրմանլարընտան չէրմիքի տայիրէսինտէ 2½ սէնէ միւտտէթ զարֆընտա տէրճ վէ ճէմ խուլմէք վէ թէզկերէսի իտէնճէք պէտէլինին 100տէ 20սի բէշինէն վէ գուսուրը միւտտէթի իհալէնին նըսֆը օլան 15 այ զարֆընտա վէ միւթէսավի 3 թագսիթտէ լիրայի օսմանի 100 ղրուշ հիսապըյլա այնէն լիրա օլարագ Օրման վէ Մէատին խազինէի Ումումիյէ վէզնէսինէ թէսլիմ վէ իթա գըլընմագ վէ ինտէլ միւզայետէ պէտէլը մուգարրերի ճանիպի խազինէ րէտէն մուվաֆըգը կէօրիւլ վէ հատտը իթիտալէ կէօրիւլիւր իսէ սէնէյի հալիյէ չուպտիպլը 6ընճը կիւնիւ գարարը մուվագգաթը չէքիլիպ պիր հաֆթա զարֆընտա 100տէ 3 զամմը իլէ մուամէլէյի սայիրէսի թէսվիյէ վէ իփա գըլընմագ վէ չէրմիքի տայիրէսի Օրման նիզամնամէսի իլէ օլպապտէ թանզիմ վէ թաաթի գըլընաճագ գօնթրաթօսը անքեամընա թապի օլմագ իւզրէ 5000 ճէտուիւ զանթար չամ գապուզը պուրտաճա վէ մահալինճէ մէվգըի միւզայետէյէ վազ խուլմուշ օլտուղընտան թալիպ օլանլարըն տէրօզիթօլարը իլէ պէրապէր Տէրսաատէթտէ Մալիյէ Նէզարէթի ճէլիլէսի տայիրէսինտէ Օրման վէ Մէատին խազինէի ումումիյէսինէ վէ մահալինտէ Խիւտավէնտիկեար վիլայէթի Օրման միւֆէթթիշլիկինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան իլունուր։
3 քեանունի սանի 305 221

ԻԼԱՆ

ՊԱԶԸՐ ՍԻՐԱՄԲԷՐԻ

Միւպայեա օլունաճագ էյլի պին քիլօ չէքէրին պէհէր քիլօսը նիւգ ատդ սան փարայա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ քեանունի սանիի բուլմինին իւչիւնճի չարչէնպէհ կիւնի գարարը գաթիսի վիրիլէճէկի վէ իրթէսի կիւնի նիւզատէ պէչ թէնզիլի գապուլ օլունաճաղը ճիհէթլէ իւթաարնա թալիպ օլանլարըն մազամը Սէրասկէրի լէվազըմըմը տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։
1 քեանունի սանի 1890 938
Նօ. 32 3—3

ԺԱՆ ՊՍԱԼԹԻ ‖ JEAN PSALTY
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1867ին
ՄԹԵՐԱՆՈՑ ԵՒ ԳՈՐԾԱՐԱՆ ԿԱՐԱՍԵԱՑ
Վաճառատունն ի Բերա Գապրիստան փողոց Թաղապետ. պաշտօնատան դիմաց

Գործարան ի Գուլէզարու թիւ 657
Մասնաճիւղք Աղաճամի թիւ 127 և Գուլէզարու թիւ 659

Գիները խիստ աժան են

Ամեն տեսակ կարասիներ ննջարանի, սեղանատան, գրասենեկի և սրահներու ինչպէս նաև գրամատանց և վաճառականաց գրասենեակներու համար։ Կարասեաց հաստատուն կերպիւ պատրաստութեան համար չոր փայտեր կը գործածուին։ Ընկուզենիէ, վարդի փայտէ, Մաւնէ և այլ տեսակ փայտերէ կիտուածներ կը շինուին։ Վաճառատան մէջ նոյնպէս կը գտնուին ամեն տեսակ գորգեր, վարագոյրներ, մահճակալներ, մեծ հայելիներ և կահաւորման յատուկ կերպասներ ու կարասիներ։

Յանձնարարեալ կարասիք կարճ միջոցի մէջ շինուելով կը յանձնուին։ 50

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ 69

ՆՈՐԹՀ ԲՐԻԹԻՇ ԵՒ ՄԵՐՔԸՆԹԱՅԼ · ՆՈՐԹՀԸՐՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3.000.000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 6.515.542 · ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3.000.000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 3,581,000

ՀԱՍՈՅԹ 1888 ՏԱՐՒՈՅ 2,085,347 · ՀԱՍՈՅԹ 1888 ՏԱՐՒՈՅ 967,900

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած գթառական հրաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար վերջնէ ներկայացնել, նաև երբ ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչև ցարդ տուած վնասնին 17,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի, 500,000 · ՄԱՐԻԹԱՅՄ · ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 102,345

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և պայմանաց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Գօմիսիօն խանի անկի ներկային կամրջին վրայ նայող սենեակն, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց

ՀԱԶԻ ՏՆՉԱՐԳԵԼՈՒԹԵԱՆ, ՊՐՈՆՇԻԴԻ, ՀԱՐԲՈՒԽԻ, ՑՐՏԱՌՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՁԱՅՆԻ ՆԵՐԿԵՐՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

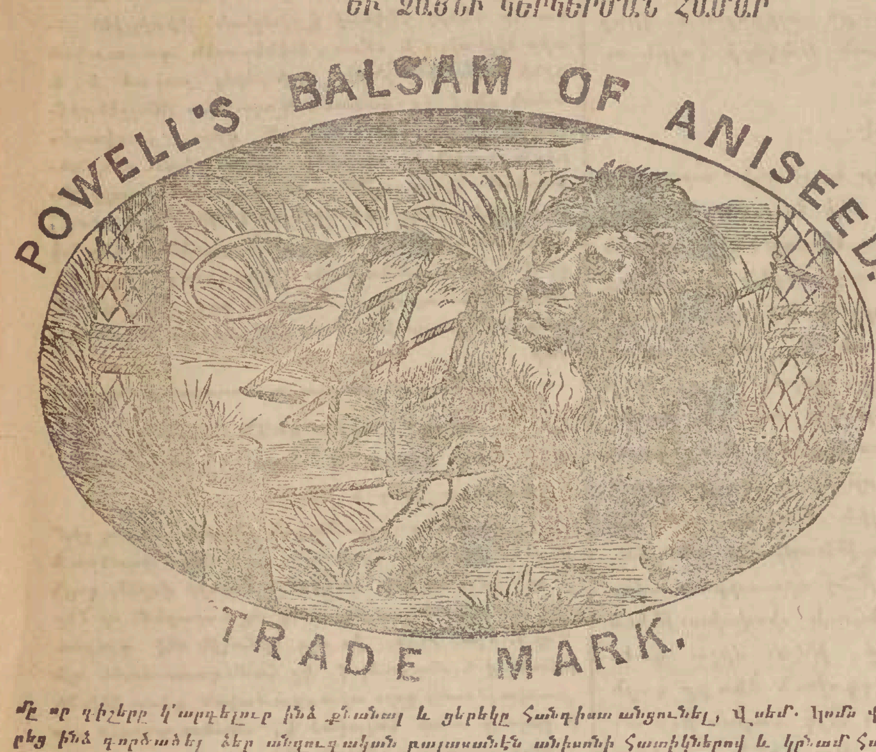

ՏՆՉԱՓՈՂԻ Ե ԽՈՉԱՓՈՂԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ դէմ իբր ապահով դարման այս դեղին վայելած համբաւը մինչ կը հաստատուի այն բազմաթիւ նամակներով զորս Պ Բօուէլ կ'ընդունայ անընդմէջ որք գործածած և ճանչցած են նորա յատկութիւնները։

«Անգլիոյ Թագուհւոյն ՆԷԳԼԻ Թնդանօթակրոյն վրայ, Ի Ուիթ, ըՍկով։

«Սիրելի պարոն, Ըստ որում կը նեղուէի յամառ հազէ մը որ գիշերը կ'արգելուր ինձ քնանալ և ցերեկը հանգիստ անցունել, Վսեմ. կոմս Փարթնէային ձեռքաւ ինձ գործածել ձեր անզուգական բալսամէն անխոնջ հատիկներով և կրնամ հաւաստել ձեզ թէ առաջին գործածութենէն իսկ զգալի բարւոքում կրեցի, առանց իսկ պէտք ունենալու գործերս դադրեցնելու, և առաջին փոքր սրուակը բոլորովին բուժեց զիս։ Ուստի անոր ազդեցութեան վրայ ունեցած մեծ վստահութեամբս կը յանձնարարեմ զայն այլոց։ (Ստր.) Վ. ԼԻՆՏՍԷԼ, Նէգլի Թնդանօթակրէն.»

Կը վաճառուի ամէն դեղատանց և արտօնեալ դեղերու վաճառականաց քով, շիշը 1 շիլին $1/2$ բէնսի, 2 շիլին 3 բէնսի և 11 շիլին։—Պատրաստեալ ձեռամբ ԹՈՄԱՍ ՊՕՈՒԷԼ, 4, Պլէքֆրիէրս Ռօտ, Լոնտոն։

Մեծաքանակ և փոքրաքանակ կը վաճառուի Թուրքիոյ և Պուլկարիոյ Ներկայացուցչին քով.

76 · Մ. ԷՏՄՈՆՏՍ ԳԱՐՈՒԱՆԱ

Անգլիական Ընդհանուր Մթերանոց, Ղալաթա, պահականոցին քով, կայսերական Թրամուէյին, 95 և 67

ՍԱԼԻՔ ՍԸՏԳԸ

ՊՈԼԻՍ, ՍՈՒԼԹԱՆ ՊԱՅԱԶԻՏ, ՕԳՃՈՒԼԱՐ ՊԱՇԸ ԹԻՒ 61

Արանց, կանանց և տղայոց համար ամէն կարգի գեղեցիկ ու դիմացկուն կօշիկներ կը պատրաստուին Փրանսական առաջնակարգ ապրանքներէ։ Այս խանութը դիմող յաճախորդք մեծապէս գոհ պիտի լինին մանաւանդ գներու աժանութենէն։ 2 թիւէն 4 թիւ կօշիկներու կարով պատրաստուածները հինգ ղրշ աւելի պիտի ըլլան փայտէ գամով պատրաստուածներէն։ 4 թիւէն 6 թիւի համար 5 ղրշ յաւելում մը պիտի ըլլայ այդ տարբերութեան վրայ։

Ղրշ	տեսակ	Ղրշ	տեսակ
85	ամէն տեսակ կարով պօթին կալոշ	33	կնոջ մուճակ
52	սկարբին կարով	40	պալատական կալոշ
140	կալոշով մոյկ կարով	70	կնոջ համար պօթին կալոշ
65	պօթին կարով	45	16 թիւէն մինչ 21 թիւ պօթին կալոշ տղայոց համար
80	մէստ կալոշ գամով	150	Թէլաթին և ուզաի մորթէ մոյկ
140	ամէն տեսակ մոյկ		
160	փայլուն մորթէ մոյկ		

Տղայոց յատուկ կօշիկներու 21 թիւէն վեր եղածներուն համար հինգ ղրշի յաւելուած մը պիտի ըլլայ։ Ցանկալոյս յանձնարարուած կօշիկներու համար հարիւրին տասը յաւելում մը պիտի ըլլայ այս գնոյն վրայ։ 966 9—24

EMULSION SCOTT

(ՍԿՈՏԻ ՕՇԱՐԱԿ)

ՄՈՐՈՒԻ ՁԿԱՆ ՃԱՐՊ ԻՒՂ

Իբոփոսփիդ մը շաղ և սորայով

Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԿՈՏԻ և ՊՕՈՒՆԻ, ի Նիւ-Եորք։

Կաթին չափ ախորժահամ է

Մորուի ձկան հում իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, Իբոփոսփիդներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ Թոքախտը

Կը բուժէ անարիւնութիւնը

Կը բուժէ խոյլերը

Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները

Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը

Կը բուժէ մանկանց ճողածութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն։

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով:

Գործակատարք ի Կ. Պոլիս. ՀԱՄՄԸՐ ԵՒ ՀԻՐՇԷԼ. 443

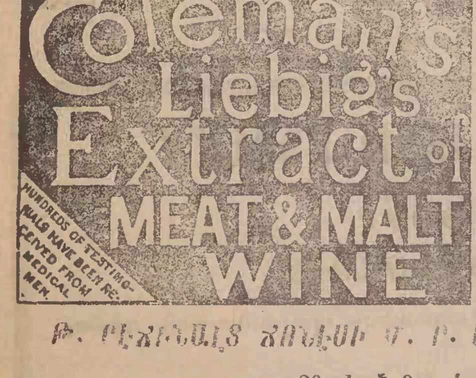

ԳՈԼԸՄԸՆԻ ԳԻՆԻՆ հեշտահամ և հագցուրիչ ըմպելի մ'է, բազմայեալ Յորդոյի գինէ, և Լիեպիկի մսի հիւթէ և Մալթի հիւթէ, կազմելով պարզեալ մնուցանող, զօրաւոր և զգուիչ խառնուրդ մը, որ թէ առողջ և թէ անկար մարդոց համար լաւ է հաւասարապէս։

Բժշկական համալսարանն հաւանած է նմա և բազմաթիւ նշանաւոր բժիշկներէ յանձնարարեալ է. ՀՆՁ ՊԷ ԱՒՆԼԻ ԲԺԻՇԿ գրած են իրենց վկայութիւններն։ Ահա կը թարգմանենք վկայութեանն տողերը

Թ. ՐԷՃԻՆԱԼՏ ՃՈՆՍԻ Մ. Ր. Ս. Ս. Լ. Լ. Մ. Ք. Ս. Ր. Ճ. ԵՒ ԸՆԿ.

26, Լօրն Րօտ և 24 Համիլդըն Սգուէյր

Պրքընհետ, 2 սեպտեմբեր 1889

Պարոնայք —Ի նկատ առնլով խարդախ մրցման մը հանած գանազան լուրերը, կը փափաքիմ յայտնապէս գրուցել ձեզ թէ որչափ գոհ եմ ձեր Մսի և Մալթի պատրաստութենէն։ Քանի քանի անգամներ տեսած եմ աւոր առողջարար ազդեցութիւնն այն հիւանդութեանց վրայ որոց համար պատուիրած եմ զայն, և ինչ ինչ պարագայից մէջ ձեռք բերած եմ հրաշալի արդիւնքներ զորս պարզ գինին (առանց մսոյի) չպիտի կրնար տալ.

Ընդունեցէք, և այլն և այլն. Թ. ՐԷՃԻՆԱԼՏ ՃՈՆՍ

Ի վերջոյ, մայրաքաղաքիս գլխաւոր բժիշկք ջերմապէս յանձնարարած են զայն։

Հարցնել ԳՈԼԻՄԸՆԻ ԳԻՆԻՆ Լիեպիկի մսի և Մալթի խառնուրդով, զգուշանալ կեղծերէն.

Գիմեցէք ստորագրելոյն, միակ գործակալ ի Թուրքիա Գոլիմանի և ընկերութեան գործարանին Ս. Ճօրճօ Նորուիչ և Լոնտոն. ԷՏՄՈՆՏՍ ԳԱՐՈՒԱՆԱ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԹԵՐԱՆՈՑ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ, պահականոցին քով, կայսերական Ղալաթիա-Շիշլիի Թրամուէյին. Թիւ 95 և 97, Ղալաթիա 80

ՈՉ ԵՒՍ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆ — ՈՉ ԵՒՍ ԱՐԵԱՆ ՆՈՒԱԶՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐՍԻԱԼ-ՊՈՏԷՆԻ ԵՐԿԱԹ 699

Այս բաղադրութիւն մեծագոյն յաջողութեամբ կը յանձնարարուի Փրանսայի գլխաւոր բժիշկներէն, որք, յետ գործածութեան, նախամեծար համարած են զայն միւս երկաթախառն պատրաստութիւններէն։

Այս երկաթ, շատ լաւ հատ ընծայած, մեծ դիւրութեամբ կ'առնուի կիներէն և մանուկներէն

Պնդութիւն չի տար, ստամոքսը չի գրգռեր, ակռաները չի սեւցներ։

Կեդրոնատեղի՝ ՏԱՆՆԻ ԵՒ ԺՈՐՏԱՆ, 1, Կամուրջի հրապարակ, Պոլիս

ՔԱՈՒՉՈՒԷ ՄՈՒՃԱԿ

(ԼԱՍՏԻՔ)

ՀԱՆՐԱԾԱՆՕԹ ՆՈՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ՌԻՊԷՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

NORTH BRITISH RUBBER Cº EDINBURGH · NORTH BRITISH TRADE MARK Cº EDINBURGH

Մեր յաճախորդներու փափաքանաց համաձայն, մեր այս տարուան քաուչուէ մուճակներն, որք իրենց վրայ իբրև նշան կշիռ մը կը կրեն, խիստ ճաշակաւոր, նուրբ և հաստատուն շինուած են լաւագոյն ձեւերով։

Պոլսոյ հրապարակին վրայ երկար տարիէ ի վեր ճանչցուած է թէ մեր քաուչուէ մուճակները կը գերազանցեն քան տարիէ ի վեր գործածուած բոլոր մուճակները։

Մեր մուճակներու ներքին կողմը կշիռի մը և արտաքին կողմն ալ առիւծի մը պատկերը դրոշմուած է իբրև նշան։ Կը վաճառուին ի Պոլիս Սուլթան Համամ պզրիւրի մօտ Սեդրաք աղա Տէմիրճեանի թիւ 47 և 49 խանութն և բոլոր քաուչուէ մուճակ վաճառողներու քով։ Կեդրոնատեղին է ի Պոլիս, Պահճէ Գափու, Գոճաման Օղլու խան, Ճօրճի Կիտրալի թիւ 13 մթերանոցը 837

GUERISON Prompte et Certaine !

Affections des voies urinaires, Blennorrhagies, Catarrhe, Cystite, Néphrite suppurée, Mal de Bright, Coliques néphrétiques, Enthérite chronique.

CAPSULES DE SANTAL DE LACROIX

PHARMACIEN DE 1re CLASSE

LAURÉAT de la SOCIÉTÉ de PHARMACIE de Paris

Lauréat et Ex-Préparateur de l'Ecole supérieure de Paris

76, Rue du Château-d'Eau, 76 PARIS

DÉTAIL : DANS TOUTES LES PHARMACIES

Ընդհանուր մթերանոցն է ԲՐԻՏԱՆԱԿԱՆ ԴԵՂԱՐԱՆ ԺՈՂԷՖ ՔԱՆՋՈՒՐԻ, Մեծ Փողոց Բերայի, և ԴԵՂԱՐԱՆ Ա. ՄԵՐՀԱՄԼԷԹՃԵԱՆ, Պոլիս, Պահճէ-Գափու, 18 914

ԼՈԳԱՐԱՆՆԵՐՆ ՀԵՇՏԱԲՈՅՐ ԿԸ ԽՆԿՈՒԻՆ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԱՆՈՒՇԱՀՈՏ ԱՂԵՐՈՎ

Լոգարանի եւ արդուզարդի համար

Այս աղերն, առողջապահական մեծ յատկութիւններ ունենալով շատ անուշ կ'ընեն ջուրն և հեշտաբոյր հոտ մը կուտան նմա։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԱՆՈՒՇԱՀՈՏ ԱՂԵՐԸ անհաման ազդեցութիւն ունին գեղեցկացնելու և պահպանելու համար մորթը, թաւշանման ընծայելով զայն, և գոյնին տալով գեղ ու թարմութիւն։

Արեւելեան Անուշահոտ Աղերը գործածելու են ՀԻՒԱՆԴԱՑ ՍԵՆԵԱԿԻՆ ՄԷՋ, զի կը նպաստեն օդը զովացնելու և հաճոյ են հոտոտելեաց։

Այս աղերուն հականեխական յատկութիւնները շատ օգտակար են մոթի հիւանդութեանց։

Ս. ԹԻՒՎԱՏՕ և ԸՆԿ. 27, Ճէուրի Սդ. Լոնտոն

Դիմել առ միակ գործակալն ի Թուրքիա ԷՏՄՈՆՏՍ ԳԱՐՈՒԱՆԱ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԹԵՐԱՆՈՑ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ, պահականոցին քով, կայսերական Ղալաթիա-Շիշլիի Թրամուէյ'ց, թիւ 95 և 97, Ղալաթիա։ 681

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷ

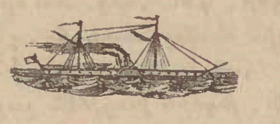

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿ

1889 Նոյեմբեր 2 Հինգշաբթի օրէն սկսեալ մինչև ցնոր տնօրինութիւն

(Բացի կիրակի օրերէն) Եւրոպական եզերէն կամուրջէ ելնող շոգենաւուց երթեւեկութիւն

ԺԱՄ · Թ.

- 2 15 Ենիգ. Մեգարգ. Պէյլէրպ. Թարպ. Ենիգ. Պօյաճ. Ր. Հիսար (Արնաւուտգիւղի շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 18
- 3 — Ենիգ. Մեգ. Պէյ. Թարպ. Ենիգ. Միրկ. Պօյաճ. Ր. Հիսար [Արնաւուտգիւղի շոգ. հետ պիտի հաղորդակցի բացի ուրբաթէ] 17
- 2 50 Ր. Ա. Գաւաք Մեգ. Պէյլ. Թարապ. Պէյքօզ Գանտիլլի [Գանտ. շոգ. հետ պիտի հաղորդկցի. ուր. օրերը Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գզլ. Պէշիկ.] 20
- 3 45 Ենիգ. Մեգարգ. Պէյլէրպ. Թարապ. Ենիգ. Սթէն. Միրկէն Պօյաճ. Ր. Հիսար Պէպէք (Արնաւ. գիւղի շոգ. հետ պիտի հաղորդակցի. Ուրբաթ օրերը ժամ 3 3 1/2ին մեկնի) 21
- 4 45 Ենիգ. Մեգ. Պէյ. Թարպ. Ենիգ. Սթէն. Միրկ. Պօյաճ. Ր. Հիսար. Պէպէք Արնաւ. Գուր. Օրթ. Պէշիկ. 33
- 6 — Ենիգ. Մեգ. Պէյլէրպ. Թարպ. Ենիգ. Սթէն. Միրկ. Պօյաճ. Ր. Հիսար Պէպէք Արնաւ. Գուր. Օրթ. Պէշիկ 25
- 7 — Ենիգ. Մեգարգ. Պէյլէրպ. Թարապ. Պէյքօզ Բաշգ. Ենիգ. Միրկ. Գանտ. Ր. և Ա. Հիսար Գանտիլ. Արնաւ. Չէնկ. Պէյլէր. Օրթագ. Գուզ. Պէշիկ. Խուզ. 2
- 8 15 Ա. և Ր. Գաւաք Ենիգ. Մեգարգ. Պէյլ. Թարպ. Ենիգ. Միրկ. Ր. Հիսար Պէպէք Արնաւ. Գուրչ. Օրթ. Պէշիկ. 21
- 10 — Մեգարգ. Պէյ. Թարապ. Ենիգ. Միրկ. Ր. Հիսար Արնաւ. Օրթագ. Պէշ. 34
- 10 20 Գանտ. Չէնկ. 28
- 11 — Գուզկ.էն ուղղակի կամուրջ (Բացի Ուրբաթէ) 19

(Բացի կիրակի օրերէն) կամուրջէն Եւրոպական եզերք երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

- 3 — Պէշիկ. Օրթագ. Գուր. Արնաւուտ գ. Պէպէք Ր. Հիսար Ենիգ. Թար. Պէյ. Մեգարգ. Ենիգ. 33
- 3 35 Գարպոթ. Խուզ. Պէշիկ. Գուզկ. Օրթ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Արնաւ. Գանտ. Ա. և Ր. Հիսար Գանտիլ. Միրկ. Ենիգ. Բաշգ. Պէյք. Թարապ. Պէյ. Մեգ. Ենիգմահալլէ 2
- 4 20 Պէշիկ. Օրթ. Գուր. Արնաւ. Պէպէք Ր. Հիսար Պօյաճ. Ենիգ. Թարպ. Պէյլ. Մեգար. Ենիգ. 25
- 5 15 Խուզ. Պէշիկ. Գուզկ. Օրթագ. Պէյլ. Չէնկ. Արնաւ. Գանտ. Ա. և Ր. Հիսար Գանտ. Միրկ. 20
- 6 — Գարպոթ. Պէշիկ. Օրթագ. Գուրուչ. Արնաւ. Պէպէք. Ր. Հիսար Միրկ. Սթէն. Ենիգ. Պէյք. Թարապ. Պէյ. Մեգր. Ենիգ. և Գասըմփաշա 21
- 7 — Պէշիկ. Խուզ. Գուզկ. Պէյլ. Չէնկ. Արնաւ. Գանտ. Ա. և Ր. Հիսար Միրկ. Ենիգ. Պէյքօզ Թարպ. Պէյլէրպ. 23
- 8 30 Պէշիկ. Օրթ. Արնաւ. Պէպ. Ր. Հիսար Միրկ. Ենիգ. Թարպ. Մեգար. Պէյ. 34
- 9 30 Պէշիկ. Օրթ. Արնաւ. Ր. Հիսար Միրկ. Ենիգ. Պէյքօզ Թարապ. Պէյլէրպ. Մեգարգ. Ենիգ. [Բացի ուրբաթէ] 21
- 10 30 Ր. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Սթէն. Ենիգ. Թարպ. Պէյլէրպաէրէ. Մեգար. Ենիգ. 18
- 11 20 Ենիգ. Թարպ. Պէյ. Մեգ. Ենիգ. 21
- 11 35 Պէպէք Ր. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Սթէն. Ենիգ. 19

Կամուրջէն Արնաւուտգիւղ երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

- 3 45 Ուղղակի Պէպէք (Ուրբաթ օրերը 4ին) 23
- 4 15 Ուղղակի Պէպէք (Բացի ուրբաթէ) 28
- 9 55 Պէշիկ. Օրթ. Գուրուչ. Արնաւ. Պէպ. Ր. Հիսար (Վասփոր եզերք շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 25
- 10 30 Պէշիկ. Օրթ. Գուր. Արնաւ. Պէպէք 2
- 11 15 Գաբ. Պէշիկ. Օրթ. Գուր. Արնաւ. Պէպէք Ր. Հիսար. Պօյաճք. 28
- 11 40 Պէշիկ. Օրթ. Գուրուչ. Արնաւ. Պէպէք [Բացի ուրբաթէ] 25
- 12 — Պէշիկ. Օրթ. Գուր. Արնաւ. 2

Կամուրջէն Ասիական եզերք երթեւեկող շոգենաւուց ժամերը

- 3 50 Խուզ. Գուզկ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք Գանտ. Ա. Հիսար Գանտ. Չուպուգ. Բաշգ. Պէյք. 19
- 3 40 Ուղղակի Գանտիլլի [Բացի ուրբաթէ] 18
- 4 25 Ուղղակի Գանտիլլի (Բացի ուրբաթէ) 17
- 9 25 Պէշիկթաշ, Գուզկունճ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Վանիք. Գանտիլ. (Գաւաքներ գացող շոգենաւուն հետ պիտի հաղորդակցի) 28
- 10 5 Գանտիլլի Ա. Հիսար Գանտ. Չուպ. Բաշգ. Պէյքօզ Թարապ. Մեգարգ. Գաւաքներ (Ուրբաթները Պէյլէրպ.) 17
- 10 40 Խուզ. Գուզ. (Բացի ուրբաթէ) 19
- 10 45 Պէշիկթաշ Գուզգունճ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Վան. Գանտ. Պէյքոզ (Ուրբաթ օրերը Խուզ. Գանտ. Վասփորի շոգ. հետ պիտի հաղորդակցի) 33
- 11 20 Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Չուպ. Բաշգ. Պէյքօզ (Ուրբ. օրերը 11 25) 23
- 11 45 Գարպոթ. Գուզ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք. 34

Արնաւուտգիւղէն կամուրջ ելնող շոգենաւ

- 2 15 Արնաւ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիկ. 2
- 2 15 Ենիգ. Սթէն. Պօյաճ. Ր. Հիսար Պէպէք Արնաւ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիկ. 9
- 2 40 Պէպէք Արնաւ. Գուր. Օրթ. Պէշիկ 19
- 3 10 Ր. Հիսար Պէպէք Արնաւ. Գուր. Օրթ. Պէշիկ. 25
- 3 15 Ր. Հիսար Պէպէք Արնաւ. Գուրչ. Օրթ. Պէշիկթաշ Գաբ. 34
- 4 15 Ր. Հիսար Պէպէք Արն. Գուր. Օրթ. Պէշ. (Բացի Ուրբաթէ) 23
- 4 45 Պէպէք Արնաւ. Գուրուչ. Օրթագ. Պէշիկ. Գաբ. (Ուրբաթ օրերը 4 30ին և Գաբ. չպիտի հանդիպի) 28
- 10 50 Ր. Հիսարէն ուղղակի կամուրջ 25
- 11 20 Պէպէքէն ուղղակի կամուրջ (բացի ուրբ.) 2

Ասիական եզերքէն կամուրջ ելնող շոգենաւ

- 2 15 Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզ. 33
- 2 20 Պէյքօզ Բաշգ. Չուպ. Գանտ. Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտ. պիտի հաղրդ.) 23
- 3 — Պէպէք Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Պէշիկթաշ 28
- 3 30 Պէյքօզ Բաշգ. Չուպուգ. Գանտ. Ա. Հիսար Գանտ. [Գանտ. պիտի հղրդ. Ուրբաթ օրերը Վան. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Պէշիկ.] 20
- 4 15 Գանտ. Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլէր. Գուզ. Պէշիկ. (Բացի ուրբաթէ) 18
- 5 — Գանտ. Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլէրպ. Գուզկ. Խուզկունտ (Բացի ուրբաթէ) 17
- 5 15 Պէյք. Բաշգ. Չուպուգ. Գանտ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Պէշիկ 19
- 6 45 Միրկ. Ր. Ա. Հիսար Գանտ. Արնաւ. Չէնկ. Պէյլ. Օրթ. Գուզկ. Պէշիկ. Խուզ. 20
- 9 15 Պէյլէրպ. Թարապիա Պէյք. Բաշգ. Չուպ. Գանտ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզ. Խուզկունտ 23

ԽԱՍԿԻՒՂԱՐՆԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Խասգիւղէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Խասգիւղ
— —	— —	— —	— —
— —	6 25 Պէշիկ	— —	— —
— —	7 5	*2 30 Պէշիկ.	8 15
— —	8 5 Վասփ.	3 —	9 5
— —	8 20 Պէշիկ	3 50 Վասփ	9 50
2 — *	9 —	3 45 Պէշիկ.	10 10 Պէշիկ
2 30 Պէշիկ.	9 30	4 15	10 30 Ֆէրգ.
3 —	10 — Ֆէրգ.	4 30 Ֆէրգօթ	10 40 Գզ.
3 30	10 20 Պէշիկ	5 15 Վասփ.	11 —
3 45 Ֆէրգ.	10 50	5 25	11 20 Ֆէրգ.
4 20	11 — Գուզկ.	5 45 Պէշիկ	11 20
4 50	11 10 Ֆէրգ.	6 15 Ֆէրգօթ	11 50
5 30 Ֆէրգ	11 20	6 20	11 55 Գզ.**
5 35 Վասփ.	11 40	7 5	12 5
6 —	12 5	— —	— —
— —	— —	— —	— —

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Խասգիւղէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Խասգիւղ
— —	6 25 Պէշիկ	— —	7 5
— —	7 5	— —	8 15 Պէշիկ.
— —	**8 — Վասփ.	2 35	9 5
2 15	8 20 Պէշիկ	3 50 Վասփ	9 45
3 — Պէշիկ.	9 — Պէշիկ	3 — Պէշիկ	10 10 Պէշիկ
3 40	9 30	3 45 Պէշիկ	10 30 Ֆէրգ.
3 45 Ֆէրգօթ	10 — Ֆէրգ.	4 30 Ֆէրգօթ	10 40
4 20	10 10 Պէշիկ	4 40	11 20 Ֆէրգ.
5 5	10 40	5 15 Վասփ.	11 20
5 30 Ֆէրգօթ	11 10 Ֆէրգ	5 20	11 40
*5 35 Վասփ.	11 10	5 45 Պէշիկ	12 5
6	11 40	6 15 Ֆէրգօթ	— —
— —	12 5	6 10	— —

* Այս երթեւեկութիւն հրէից տօներուն, և շաբաթ օրերը Գուզկ. չպիտի հանդիպի։

** Բացի կիրակի օրերէ։

ՀԱՐԷՄ ԻՍԿԻՒՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

ԲԱՑ Ի ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐԷՆ

- 3 30 Հարէմէն Սալըճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
- 4 45 » » (Կիր. օրերը ժ. 5 15)
- 10 40 » » (բաց ի կիրակի օրերէն)
- 11 25 » » (Կիրակի օրեր ժ. 10 45ին)
- 3 — Կամուրջէն Հարէմ Սալըճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
- 4 15 Կամուրջէն Հարէմ անտի Սալըճագ (Կիր. օրերը ժ. 5)
- 10 10 Կամուրջէն Հարէմ անտի Սալըճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
- 11 10 Կամուրջէն Հարէմ անտի Սալըճագ (Կիրակի օրերը ժժ. 10 30ին)։

ԻՍԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԽԱՍԿԻՒՂԻ ԵՒ ԳԱՍԸՄՓԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՆՈՆԱՒՈՐ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

- 3 45 Իսկիւտարէն Գասըմփաշա Սիրքէճի
- 5 30 Իսկիւտարէն Սիրքէճի
- 10 — Իսկիւտարէն Սիրքէճի
- 11 10 » Գասըմփաշա (Ենիգիւղի շոգենաւին հետ կը հաղորդակցի)
- 4 30 Սիրքէճիէն Իսկիւտար
- 6 15 Սիրքէճիէն Գասըմփաշա Իսկիւտար
- 10 30 Սիրքէճիէն Իսկիւտար
- 11 20 Գասըմփաշայէն Իսկիւտար

* Այս երթեւեկութիւնք Նոյ. 16էն վերջ տեղի չեն ունենար։

* Բաց ի Ուրբաթ օրերէն.

Ծան. —Ժամք Թուրքական հաշուով նշանակուած են, շոգենաւք իրենց կայարանէն հինգ վայրկեան յետոյ կը մեկնին։

ՄԱԴԴՈՆ

ԿԻՍՀԻՒՊԼԸՐ

ՀԱՆՔԱՅԻՆ ԲՆԱԿԱՆ ՋՈՒՐ

Կալաքարային թթուուտ աղբիւր ամենամաքուր

ՍԵՂԱՆԻ ԼՄԻԱԳՈՅՆ ԵՒ ԶՈՎԱՐԱՐ ըմպելի

Հազերու, խաչափողի բորբոքմանց, ստամոքսի և աղեաց համար յանձնարարեալ։

Հայնրիխ Մադդոնի, Գարլսպատ և Վիեննա 47

ԽԱՐԻՍԽ

ԿԵՆԱՑ, ԵԿԱՄՏԻՑ ԵՒ ՕԺՏԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ի ՎԻԷՆՆԱ

Գործողութիւնք 1889 Յունվար ամսուն

Այս ամսուան մէջ ստացուած եւ ստորագրուած 806 նոր մուրհակներ (բոլիս) որք կը կոչեն տալահովագրելով դրամագլուխ, Ֆր. 5.539.255

Բաժիններու գանձում » 1.543.300

Վճարուած մահուանց տուրք » 296.100

1888 դեկտ. 31ին երաշխաւորեալ հասոյթ Ֆր. 86,699,939·12

Ամբողջութիւն ապահովագրեալ գումարաց Ֆր. 408.448.921·35

Վճարեալ գումարք » 141.324.497 —

Տեղեկութեանց համար դիմել առ ընդհանուր Գործակատարն Պ. ԼԻՈՆԷԼ ՊՕՆՏԻ. Թիւնէլի հրապարակ, տուն Մայէրի, երկրորդ յարկ. 609

Ընկերութեան սեղանաւորն է Պ. Ս. ԱՏԼԷՐ

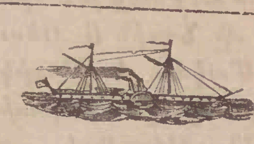

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվէրփուլէ և Միջերկրականի միջեւ բանող շոգենաւք

Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	Թօնոյ
Քոռնըրսուա	4200	Աֆրիքա	3000
Ֆէրոս	4000	Օսփրեա	3000
Ըոմանիա	4000	Նէբիթիա	3000
Սեսոստրիս	3250	Բէրա	3000
Թիպս	3250	Լոգիա	800
Մակեդոնիա	3250	Օլինտա	800
Մարեօթիս	3250	Ալեփ	700

Սեւաստրիս շոգենաւը, Նաւապետ Պրաուն, ամսոյս 5/17ին Լիվրբուլէն աստ կ'ըսպասուի։

Աֆրիքա շոգենաւը, Նաւապետ Քոուք, ամսոյս 13/25ին Լիվրբուլէն աստ կ'ըսպասուի։

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ. Ուիթոլ խան

ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.

276 · 31, Ճէյմս Սդրիդ, Լիվրբուլ